

Kv Gylleholm 15, Lilla Råby

Fornlämning L1988:5060/RAÄ Lund 175:1
Lunds stad och kommun, Skåne län
Arkeologisk schaktningsövervakning 2022
Imelda Bakunic Fridén

Titel: Kv Gylleholm 15, Lilla Råby

Författare: Imelda Bakunic Fridén

Kulturmiljörapport: 2022:46

Omslagsbild: Kv Gylleholm 15 och Smålands Nation, sedd från Kastanjegatan.
Fotografiet taget från nordväst.

Upphovsrätt: Där inget annat är angivet, enligt Creative Commons licens CC BY

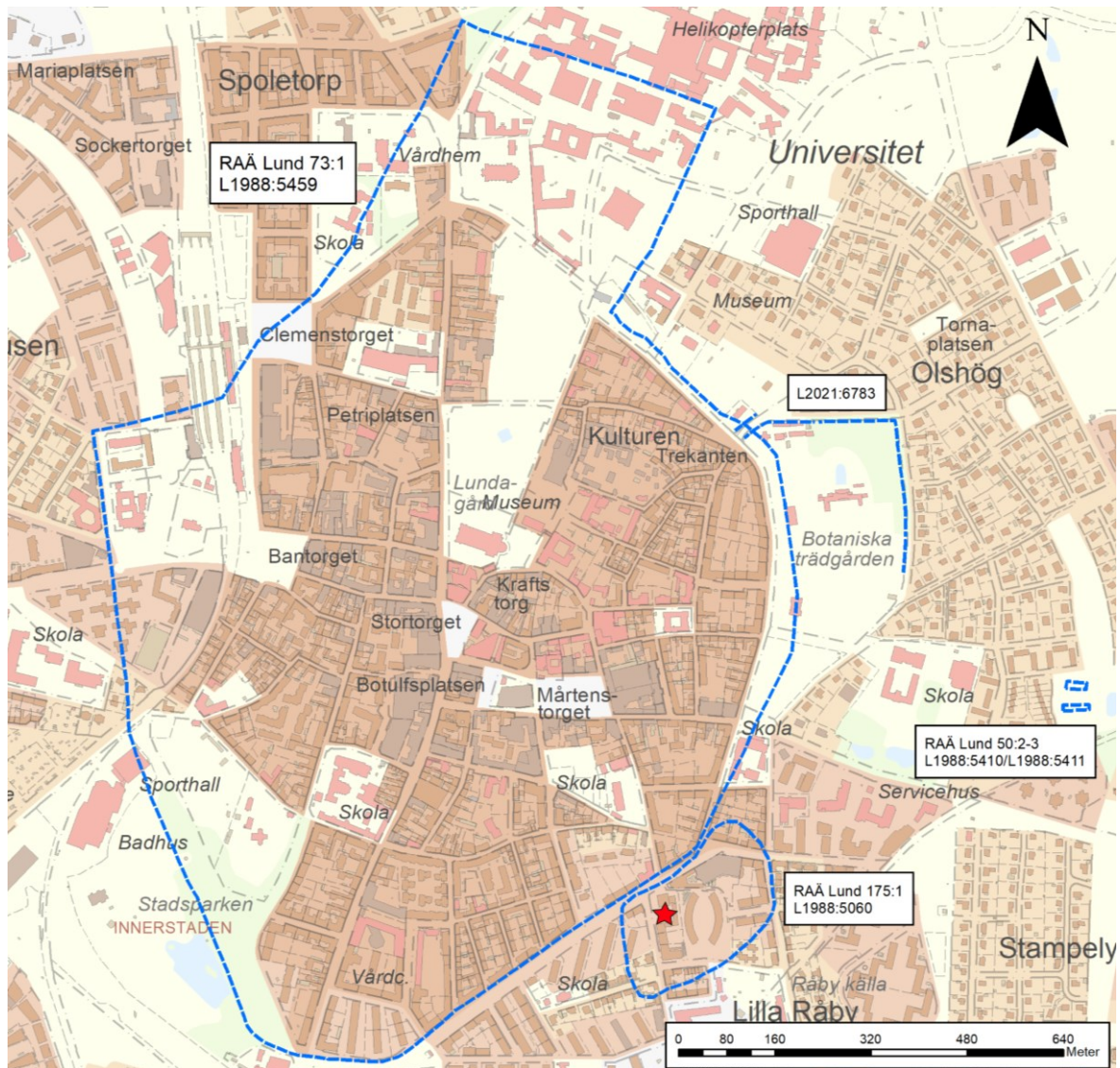
Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	2
Fornlämningsmiljö	3
Tidigare arkeologiska iakttagelser	5
Genomförande och resultat	8
Schakt A	9
Schakt B	10
Schakt C	11
Schakt D	12
Kulturhistorisk berättelse om platsen	13
En tidigmedeltida gårdsmiljö.....	13
Omstrukturering av gårdsmiljön.....	16
Bebyggelse och brand i området.....	17
Gård med hushållsnära odling.....	18
En gårdsyta.....	18
Rasering av äldre bebyggelse	19
Fynd.....	20
Avslutande sammanfattning	24
Kulturlagerstatus.....	24
Förslag på fortsatta åtgärder	24
Administrativa och tekniska uppgifter	26
Referenser	27

Bilagor.....	28
1. Plan- och sektionsritningar	29
2. Fyndlista KM99370:1–10.....	36
3. Makrofossil- och pollenanalys	37
Analys av jordprover från Gylleholm 15, Lund	37
Teknisk rapport: Makrofossil och pollen	37
4. ¹⁴ C-datering	42
5. Konserveringsrapport	45

Sammanfattning

- Stiftelsen Smålands nations bostäder genomförde markarbeten för ledningsdragningar inom fastigheten kv Gylleholm 15 i Lund. I samband med det har Kulturen genomfört en arkeologisk schaktningsövervakning enligt Länsstyrelsens beslut (lst. dnr. 431-46543-2021; Kulturens projektnummer A_2022_0033).
- Undersökningsområdet var beläget inom fornlämning L1988:5060, Lilla Råby bytomt, som var en medeltida by, vars marker låg alldeles intill Lunds medeltida stadsområde, med vall och vallgrav. Det första skriftliga belägget för byn är från år 1120, och senare års undersökningar bekräftar att byn etablerats före år 1200.
- Markarbetet delades upp i tre huvudschakt och flera mindre anslutningsschakt in till de enskilda lägenheterna på fastighetens innergård. Totalt undersöktes en yta av 253 m² och cirka 450 m³.
- Kulturlagermäktigheten inom undersökningsområdet uppgick till cirka 1,60 m, inklusive nedgrävningar i morän. Moränleran framkom vid mellan 1,35—1,65 m djup under markytan, som djupast i den södra delen av området.
- Bytomtens tidigmedeltida brukande har kunnat identifieras i form av nedgrävningar i moränen och en äldsta markhorisont. Hägn som antyder att djur har hållits i närområdet och fynd av bearbetade horn visar på att det funnits hantverksaktiviteter i närområdet. Brunnar visar att det fanns tillgång till vatten på platsen under tidigmedeltid. Gårdsmiljön blir omstrukturerad, någon gång under senmedeltid till efterreformatorisk tid, och området uppodlas. Odlingen var av hushållsnära typ, exempelvis en kålgård, med växter som havre, svartsenap, sädeskorn, skalkorn och råg. Under efterföljande period sker det återigen en förändring i området, ett lergolv dokumenterades och det vittnar om bebyggelse eller rester efter möjliga fåhus. Brand- och raseringslager vittnar om händelser som har skett i området, möjligen en brand. Därefter skedde en omstrukturering av ytan, som åter tas i anspråk för hushållsnära odling, och nytt material tillfördes för att näringsberika jorden. Det odlades brödvete, havre och råg på platsen. Platsens brukande från efterreformatorisk tid till före år 1785 bestod av två stenläggningar och en avfallsgrop, som del av en gårdsyta. I övrigt var ytan kraftigt påverkad av sentida markingrepp med fyllnadsmassor i ledningsschakt samt rivningar i samband med byggnationen av Smålands nation mellan åren 1959—1962.
- Sammantaget kan sägas att de olika aktiviteterna på platsen, tyder på ett kontinuerligt utnyttjande av marken från tidigmedeltid till modern tid, med hushållsnära självförsörjning i fokus.

Figur 1. Lunds medeltida stadsområde, fornlämning L1988:5459 och Lilla Råby bytomt, fornlämning L1988:5060, m.fl. Platsen för undersökningen markerad med en röd stjärna, mot bakgrund av fastighetskartan © Lantmäteriet.

Inledning

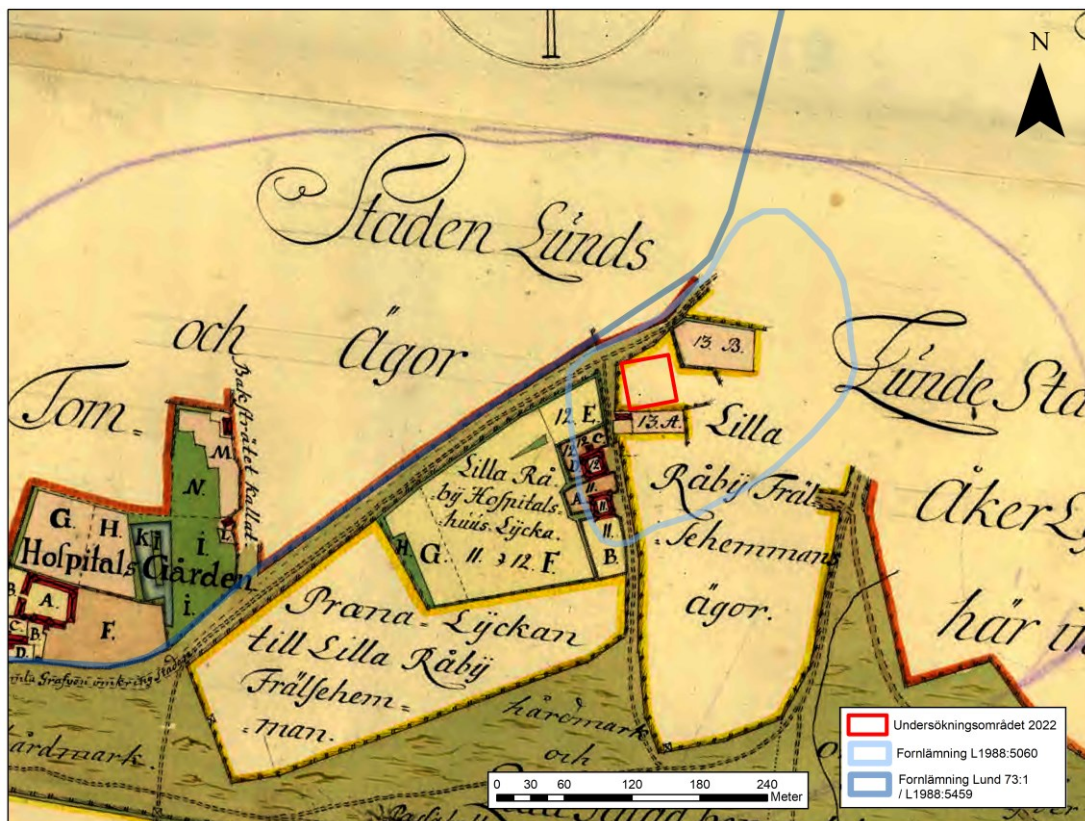
Med anledning av att Stiftelsen Smålands nations bostäder utförde markarbeten för ledningsdragningar inom fastigheten kv Gylleholm 15 i Lund, genomfördes en arkeologisk schaktningsövervakning enligt Länsstyrelsens beslut (dnr. 431-46543-2021, Kulturens projektnummer A_2022_0033). Undersökningsområdet är beläget inom fornlämning L1988:5060, Lilla Råby bytomt. Fastigheten ligger i fornlämningens nordvästra del, som är strax sydost om Lunds medeltida stadsområde (figur 1).

Fornlämningsmiljö

Lilla Råby är en medeltida by, vars marker låg alldeles intill Lunds medeltida stadsområde, med vall och vallgrav. Bytomten var belägen i den norra delen av inägorna. Området ligger på mellan 25 och 30 m höjd över havet, i en svag nordsydlig slänt.

Det första skriftliga belägget för byn är från år 1120, då Lilla Råby omnämns i Lunds domkyrkas prebendelista (Bevaringskommittén 1996:59). Byn tillhörde under medeltiden Sankt Hans socken, vars kyrka låg vid Råbygatans södra del innanför Lunds stadsvall (Bevaringskommittén 1996:59; Andrén 1984:93). Sankt Hans kyrka ägde fyra jordar i byn, en tredjedel ägdes av Sankt Peters kloster, Sankta Marias kloster och Hospitalsgården. Resterande jord ägdes och brukades av byns bönder, eller borgare i staden som arrenderade jorden (Balic 1999:1; Kronroth 2017:6ff). Från 1200-talet och framåt finns flera omnämnanden av Lilla Råby:

- År 1283 omnämns det att ärkedekanan Håkan avlöste en jord i Billinge mot en jord i *Raby Lithlæ* (Billström 2020:6).
- År 1317 skänkte Åke Jonsen, kung Eriks råd, jord i Lilla Råby för firandet av hans årsdag i Domkyrkans kor (Billström 2020:6).
- År 1346 införskaffade Heligandshuset en gård i byn, i ett byte med domkyrkan och kantorn i Heligandshuset (Billström 2020:6).

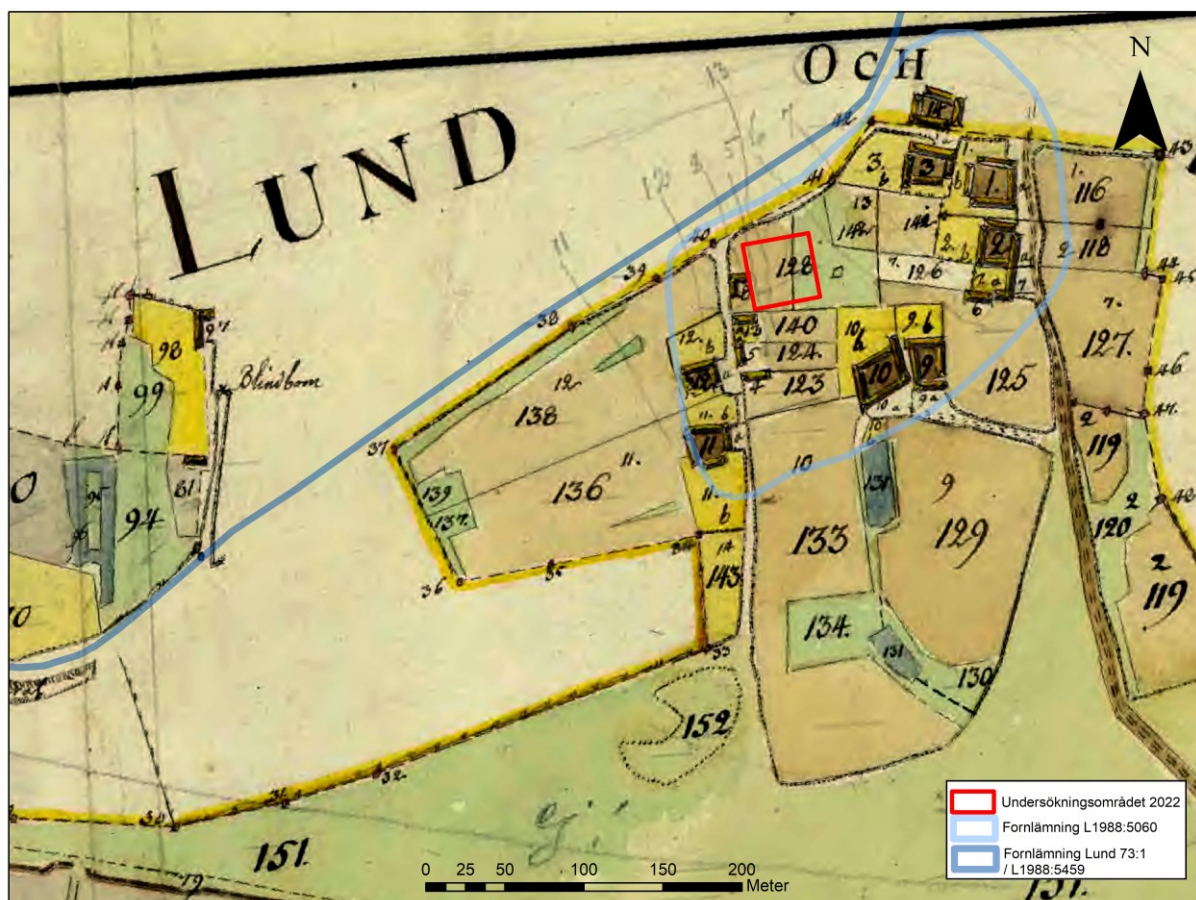
Figur 2. Utsnitt av Lantmäteriets Storskifteskarta från år 1745, som visar Lilla Råby bytomt markerad med ljusblått, och aktuellt undersökningsområde markerat med rött. Det beige-gula området visar plats för sädesåkermark (Cserhalmi 2021:22). © Lantmäteriet.

Efter reformationen kom Lilla Råby, tillsammans med bland annat byarna Östra Torn och Källby, att ingå i Lunds landsförsamling (Bevaringskommittén 1996:60f).

På 1745 års storskifteskarta tillhörde marken, där aktuellt undersökningsområdet var beläget, till Lilla Råby Frälseherrarnas ägor, ett torp under Hospitalsgården (figur 2). Nordvästra hörnet av kvarteret benämndes då Lilla Råby 13.

Fornlämningen L1988:5060, Lilla Råby bytomt är avgränsad utifrån Storskifteskartan upprättad år 1785 (figur 3). Bytomten omfattade nuvarande kv Gylleholm, kv Dammgården, norra delen av kv Kastanjen samt en mindre del väster om Kastanjegatan och kv Krusbäret. Vid storskiftet fanns sex bondgårdar i byn samt sju gathus med tillhörande mark i direkt anslutning till husen (Bevaringskommittén 1996:61). Byns sex gårdar var placerade i den östra delen av byn, och hade karaktär av dubbelgårdar.

Aktuellt undersökningsområde var beläget på den plats där läget för gård 8 med tillhörande tomt 128, finns markerat på kartan (figur 3). Själva gårdsbyggnaden tycks vara placerad i dagens Kastanjegatan. Området öster om är markerat med grön färg, vilket representerar äng, medan åkermark är markerat med ljusbrun färg.

Figur 3. Utsnitt ur Lantmäteriets Storskifteskartan från år 1785 som visar fornlämningen Lilla Råby bytomt markerad med ljusblå linje, och aktuellt undersökningsområde markerat med röd linje. © Lantmäteriet.

Staden köpte tomten Lilla Råby 13 år 1910, som då var bebyggd med ett mindre hus. En karta daterad till år 1940 av F. Jönsson och en krigskarta från samma år, visar att området för nuvarande kv Gylleholm 15 då nyttjades för koloniträdgårdar (André & Högstedt 1990:ff; figur 4). Vid den tiden benämndes den västra delen av kvarteret Kolonien, och den östra Lilla Råby och Gylleholm. Först efter byggnationen av Parantesen år 1962, slogs kv Kolonien och kv Gylleholm samman och fick benämningen Gylleholm (Bevaringskommittén 1996:76ff).

Mellan åren 1959–1962 skänktes merparten av marken i kvarteret till Smålands nation och Akademiska Föreningen. Samtliga byggnader som därefter uppfördes ritades av Hans Westman (Bevaringskommittén 1996:76).

Figur 4. Ett utsnitt ur en krigskarta från år 1940, som visar att undersökningsområdet då nyttjades som koloniträdgårdar. På kartan ses även de äldre benämningarna på kv Gylleholm, Kolonien, Lilla Råby och Gylleholm (André & Högstedt 1990:117). Undersökningsområdet markerat i rött.

Tidigare arkeologiska iakttagelser

En rad arkeologiska observationer och undersökningar kan noteras inom Lilla Råby bytomt, och de har visat på lämningar som kulturlager, lergolv, konstruktions- och raseringslager, brunnar och andra nedgrävningar (figur 5). I Lilla Råby har det tidigare påträffats medeltida lämningar som daterats till tiden efter år 1200. Senare års undersökningar i närområdet har dock visat att byn kan ha etablerats före år 1200 (Billström & Lidh in prep.).

Mellan bytomten och Lunds medeltida stad har rester av vallgraven påträffats i samband med olika markgrepp. Byns utsträckning norrut är väldefinierad, medan större osäkerhet råder gällande

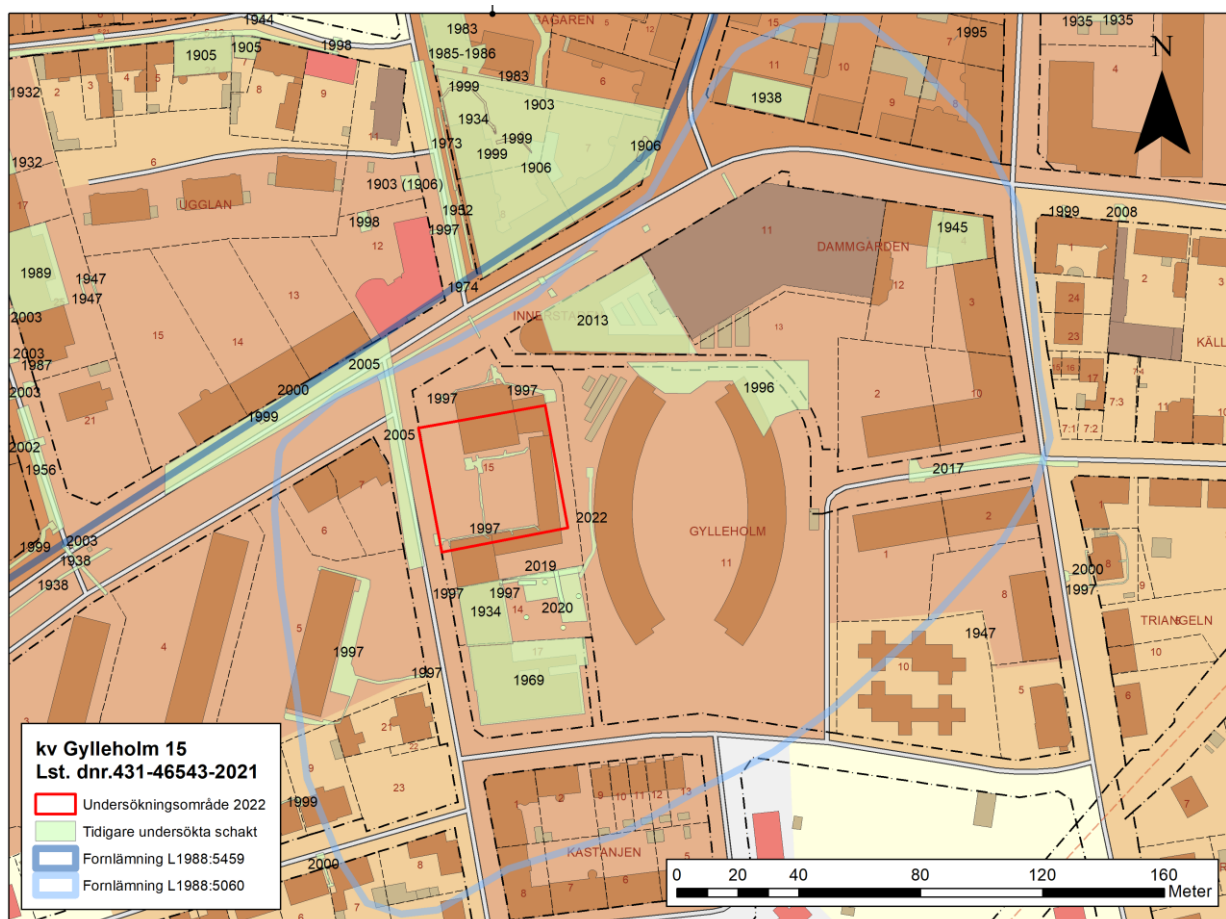
utbredningen i andra väderstreck. En del äldre uppgifter finns i Kulturens LA-arkiv, som till exempel fynd av en gravsten i kv Gylleholm 4 påträffad år 1947 och medeltida fynd från kv Dammgården som påträffades år 1902.

Inga tidigare arkeologiska undersökningar har genomförts på aktuell fastighet, dock grävdes det omkring 50 löpmetrar inför en ledningsseparation år 1997. Arkeologisk personal kom till platsen efter grävningen och tillstånd från Länsstyrelsen saknades.

Nedan följer ett urval av de undersökningar och resultat som dokumenterats genom åren, information hämtad från Kulturens LA-arkiv, om inget annat anges.

År	Kvarter	Beskrivning
1934	Gylleholm 14 (förr Kolonien 1)	I samband med en grundgrävning konstaterades kulturlager och nedgrävningar i morän. Vidare noterades en stenläggning, påträffad vid 1,10 m djup, under Kastanjegatans marknivå.
1945	Dammgården 4 (förr Lilla Råby 4)	Ett lergolv, en brunn samt en stenskodd nedgrävning observerades i anslutning till en stenlagd yta, på platsen där gård 1 är markerad på 1785 års karta. Gul moränlera framkom vid 1,30—1,50 m djup under dagens marknivå.
1969	Gylleholm 16	Söder om aktuellt undersökningsområde finns en uppgift från 1969 års grundgrävning om fynd av en timrad brunn, i vilken ett förgyllt bronsbleck, en skärva glaserad stengodskeramik och en skärva rödgodskeramik framkom.
1995	Stenkrossen 2	Vid grundläggning för nybyggnation av en gymnasieskola inom kv Stenkrossen 2, kunde kulturlagersekvenser iakttas vid borring av 13 plinthål. På mellan 0,20—0,70 m djup noterades asfalt, bärlager och matjord. Därunder fanns ett deponerat lager med innehåll av glasflaskor, pressglas, metallhärvor, plåt, emaljerade kärl, skodon, tegel mm. Lagrets fanns från 0,40—1,30 m djup under dagens marknivå. Partiellt fanns ett raseringslager mellan 1,00—1,50 m under marknivån. Under det omrörda kulturlagret och raseringslagret fanns ett dygt svämlager, mellan 1,03—2,00 m, och härunder moränlera. Moränleran dokumenterades vid mellan 1,65—2,00 m djup. Samma lagerbild observerades i ett avloppsschakt i östvästlig riktning, där det påträffades två fragmenterade människoben.
1997	Krusbäret 5/9	Grävning för ledningsseparation då cirka 122 löpmetrar schakt grävdes till 1 m djup. Under sentida bärlager framkom äldre odlingsjord, och två stora nedgrävningar. Inga intakta, äldre kulturlager påträffades. Moränleran framkom vid 0,20—0,30 m djup. Fyndmaterialet bestod av yngre rödgodskeramik.
1999	Krusbäret 9/10	Ett schakt grävdes för en tillbyggnad till ett hus samt schakt för avlopp och dagvatten. Det påträffades intakta medeltida kulturlager, samt fynd av 10 keramikskärvor daterade till hög- och senmedeltid. Steril moränlera påträffades 0,80 m under dagens marknivå (Balic 1999).
2005– 2006	Kastanjegatan	Vid en förundersökning i samband med byte av vatten- och avlopp i Södra Esplanaden, Kastanjegatan och Skolgatan, påträffades Lunds medeltida stadsvall och vallgrav. Vallgraven var grävd till mer än 3,00 m djup under dagens marknivå. Norr och söder om vallgraven framkom steril moränlera vid 1,50 m djup (Ericsson 2008).
2013	Södra Esplanaden	I samband med att en ny vattenledning och spillvattenservis lades i Södra Esplanaden, påträffades intakta medeltida kulturlager i de centrala och södra delarna av schaktet. De tolkades vara en äldre avröjd markhorisont samt en avröjd del av stadsvallen. Moränleran påträffades mellan 1,20—1,80 m djup, med sluttning åt söder (Guldåker 2013).

- 2013 Innerstaden 2:1 Väster om kv Dammgården genomfördes en förundersökning på fastigheten Innerstaden 2:1. I norra undersökningsområdet påträffades vallgraven vid cirka 1,20 m djup samt ett odlingslager vid cirka 1,30 m djup. I södra delen påträffades en naturlig sänka vid 1,50 m djup, som periodvis varit vattenfylld. Morän påträffades vid mellan 1,50–2,00 m djup (Kronroth 2017).
- 2019 Gylleholm 14 Vid en förundersökning påträffades bevarade bebyggelselämningar vid 0,35 m djup, med typologisk datering från tidig medeltid till 1700- och 1800-tal. Morän påträffades vid 0,80 m djup (Billström 2020).
- 2020 Gylleholm 14 Under år 2020 utfördes en slutundersökning inför nybyggnation. Det påträffades lämningar från flera byggnader, bland annat lergolv, en ugn samt tomtgränser, och med en riklig förekomst av fynd. Intakta medeltida kulturlager påträffades vid 0,40 m djup och morän framkom vid 1,20 m djup. Preliminära resultat från undersökningen visar att byn etablerats före år 1200 (Billström och Lidh in prep.).
- 2020 Gylleholm 11/14 En schaktningsövervakning genomfördes mellan kv Gylleholm 11 och kv Gylleholm 14 (figur 5). Sammantaget undersöktes en yta på cirka 33 m². I schaktet framkom välbevarade kulturlager vid 0,65 m djup, bland annat en äldre markhorisont som uppvisade tecken på odling. Ingen morän påträffades (Kåm Tayanin 2022).

Figur 5. Planritning över tidigare undersökningar och observationer inom Lilla Råby bytomt, mot bakgrund av fastighetskartan. De undersökta schakten visar på ingrepp i fornlämningen, med varierande schaktdjup, och markeringarna behöver inte betyda att fornlämningarna är borttagna. Aktuellt undersökningsområde markerat med röd linje. © Lantmäteriet/ Kulturens Stads-GIS.

Genomförande och resultat

Undersökningsområdet omfattade fastighetens innergård, och berörde en total yta av cirka 245 m² och en volym av 433 m³. Ett mindre schakt tillkom på den östra sidan av den östra byggnaden, med en omfattning på cirka 8 m² och omkring 17 m³. Undersökningarna kunde påvisa att ytan delvis var påverkad av sentida markingrepp. Intakta äldre kulturlager påträffades vid 0,65 m djup, ned till moränleran som framkom mellan 1,35—1,65 m djup under markytan.

Resultaten och iakttagelserna från den arkeologiska schaktningsövervakningen redovisas nedan. I texten används förkortningar: PM=makrofossilprov, Kontext= K.

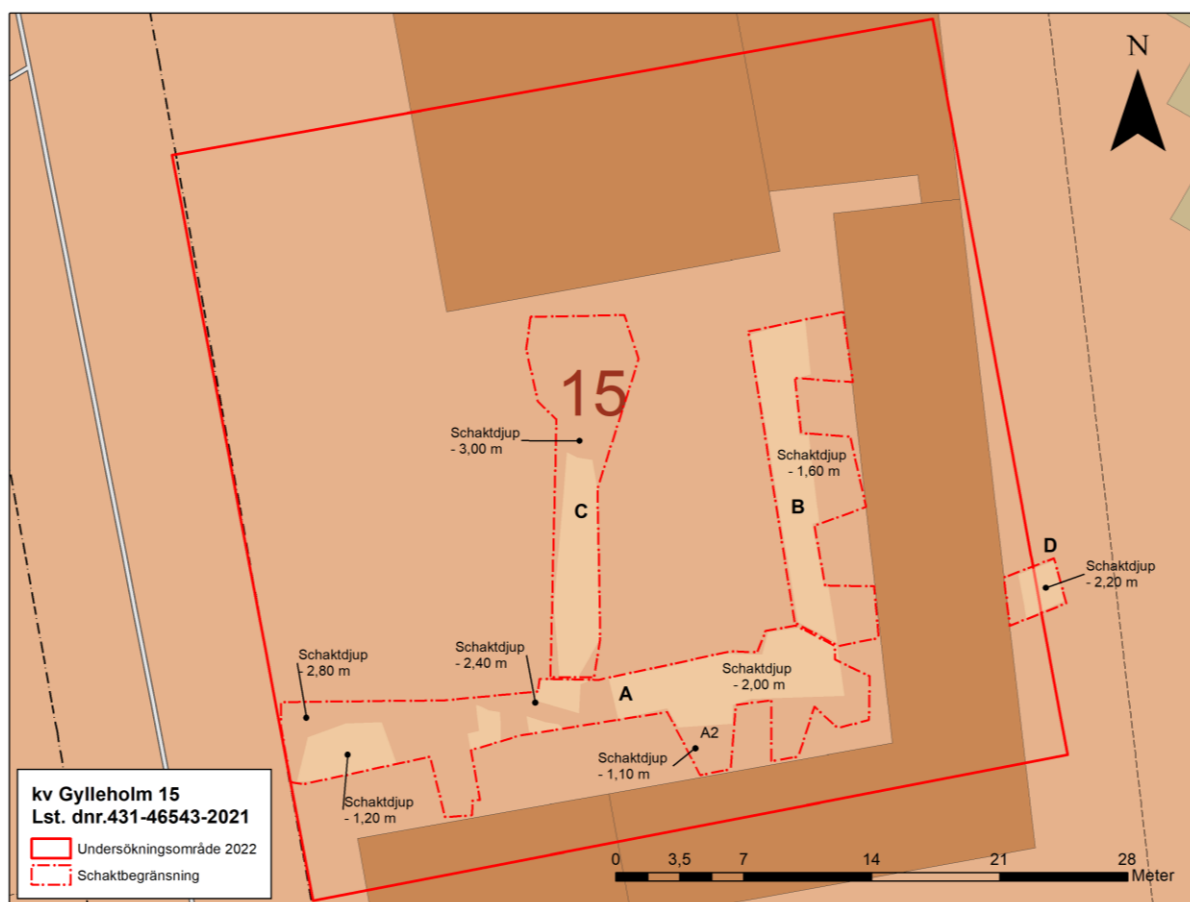

Figur 6. Översikt på innergårdens nordöstra del i kv Gylleholm 15. Fotografiet sett från sydväst.

I ett inledande skede avlägsnades träd på innergården och ett flertal cykelställ längs byggnaden i den östra delen av området. Cykelställerna var gjutna med betongfundament och uppryckning av dessa innebar att mellan 0,40 m till 0,60 m djupa gropar igenfylldes med makadam. Inga intakta, äldre kulturlager påträffades.

Arbetet på innergården delades upp i tre huvudschakt (A-C), med flera mindre anslutningsschakt in till de enskilda lägenheterna (figur 7). Beställaren framförde önskemål om att uppta ytterligare ett schakt

på den östra sidan av byggnaden, varpå Länsstyrelsen kontaktades (2022-06-22). Länsstyrelsen godkände det nya schaktet inom befintligt beslut (figur 7; schakt D).

Figur 7. Planritning av schakt A-D samt avgränsningen av de intakta äldre kulturlagerna, mot bakgrund av fastighetskartan © Lantmäteriet.

Schakt A

Totalt upptogs omkring 125 m², med en bredd av 2,50—3,20 m och ett djup av mellan 2,00—2,80 m. Det långa schaktet grävdes i flera etapper, och det togs upp fyra mindre anslutningsschakt mot den södra byggnadens källarfasad.

De fyra anslutningsschakten var i hög grad påverkade av sentida aktiviteter. Vid ett anslutningsschakt kunde ett odlingslager (K206) ställvis iaktas vid ett djup av 1,10 m under markytan, beläget cirka 3,50 m från husväggen (A2, figur 7). I denna del av schaktet grävdes det ej djupare och ingen morän iaktogs. Trots en viss påverkan av sentida markingrepp inom schakt A, påträffades intakta äldre kulturlager (figur 8). Under bärlager och återfyllnadsmassor, vid 0,65 m djup, påträffades ett intakt, äldre kulturlager som var omkring 0,20 m tjockt, och tolkades vara samma odlingslager som tidigare påträffades vid A2 (K206; figur 7). Därunder, vid cirka 1,00 m djup, påträffades fläckvis med bränd lera och sot, samt rikligt med träkol. Under det fanns en tunn lins med kompakt, obränd lera uppblandad med sand. Vid 1,08 m djup kunde ytterligare ett odlingslager dokumenteras (K251), följt av en äldre

markhorisont (K211) och ett flertal nedgrävningar i morän (K238, K247, K257, K305, K308, K310, K312, K328). Bevarandestatus för kulturlager och nedgrävningar i moränleran var bättre i schaktets östra del, medan den västra delen var mer påverkad av tidigare ledningsarbeten.

Figur 8. Översiktsfoto av den norra schaktväggen i schakt A (sektion C273). Återfyllnadsmassor och omrörda kulturlager överst i bild, följt av intakta kulturlager. Moränsand och lera påträffades vid cirka 1,55 m djup. Fotografiet sett från söder.

Schakt B

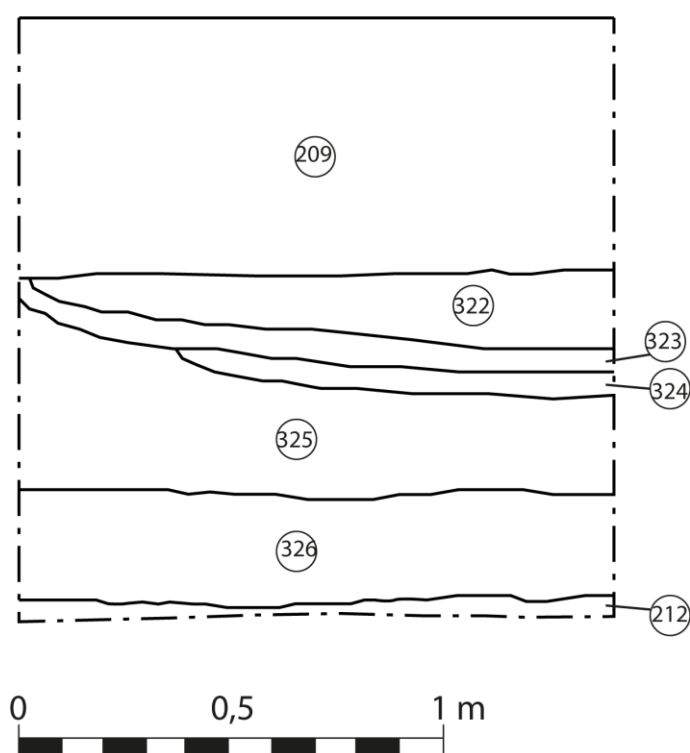
Längs den östra byggnaden grävdes ett cirka 16 m långt schakt, i nordsydlig riktning (schakt B; figur 9). Totalt upptogs omkring 40 m², med en bredd som uppgick till omkring 2,30 m, och ett djup mellan 1,40—1,70 m.

De tre anslutningsschakten som upptogs intill byggnaden innehöll inga intakta, äldre kulturlager, utan var i hög grad påverkade av sentida ledningsdragningar. De översta 0,70 m bestod av omrörda kulturlager, troligen fyllnadsmassor i ledningsschakt, från år 1959 när byggnaden uppfördes. Ungefär

3,00 m ifrån byggnaden, vid ett djup av 0,60 m under markytan, påträffades intakta äldre kulturlager (figur 9). Ett yngre odlingslager dokumenterades (K322), följt av ett kulturlager, ett brand- eller raseringslager, vid 0,74 m djup (K323). Ställvis kunde ett sotigt lager med träkol dokumenteras (K324).

Under ett odlingslager (K322) och ett brand-/raseringslager (K323) påträffades, vid 0,80—0,85 m djup i schaktets mellersta del, en mindre ansamling med skörbrända stenar och rikligt med träkol som tolkades vara en stenläggning. Vid 0,75—0,89 m djup dokumenterades ett lerigt odlingslager, som var 0,20—0,40 m djupt, något djupare i väster (K325). I övergången mot moränleran dokumenterades en äldsta markhorisont samt en nedgrävning, som tolkades vara en oskodd brunn (K328). Moränleran påträffades vid 1,65 m djup i söder, och vid 1,35 m i norr.

Norra sektionen, C321

Figur 9. Norra sektion i schakt B, där kulturlagermaktigheten uppgick till 1,35 m (sektion C321). För lagerbeskrivning se bilaga 1.

Schakt C

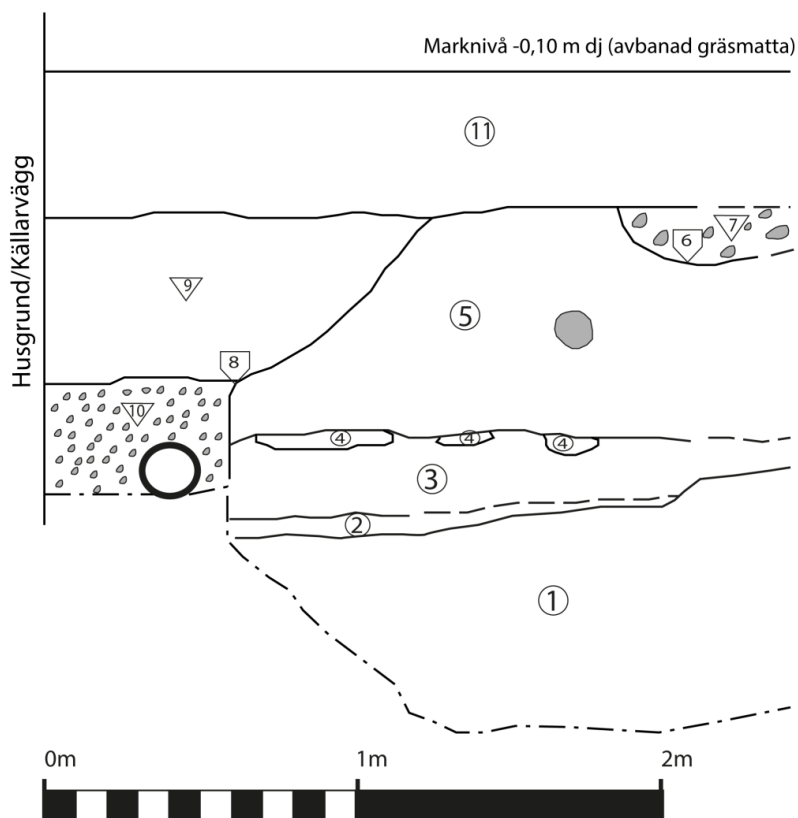
Det tredje huvudschaktet hade nordsydlig orientering centralt på fastigheten (schakt C, figur 7). Schaktet var 20,00 m långt, mellan 2,30—4,80 m brett, mellan 1,40—3,00 m djupt och totalt upptogs omkring 80 m².

I schaktet dokumenterades främst återfyllnadsmassor från tidigare ledningsschakt. Vid ungefär 0,90—1,20 m djup under markytan framkom intakta äldre kulturlager i form av odlingslager och en äldsta markhorisont. Därtill dokumenterades en nedgrävning som tolkades vara en avfallsgrop (C402, bilaga 1). Avfallsgropen var yngre än odlingslagret, då den hade grävts igenom detsamma.

Schakt D

I samband med byte av en befintlig brunn på baksidan av den i öster belägna byggnaden, upptogs ett mindre schakt (figur 7, 10). Schaktet var omkring 8,00 m² och 2,10 m djupt. Från husväggen österut, cirka 0,70 m, framkom endast återfyllnadsmassor i ledningsdraineringar. Österut från dessa påträffades, vid 0,44 m djup under markytan, intakta, äldre kulturlager. De utgjordes av ett mäktigt odlingslager, 0,44—1,16 m djup (K5), rester efter ett lerlager vid 1,16—1,20 m djup (K4), ett äldre odlingslager vid 1,20—1,42 m djup (K3) och en äldre markhorisont vid 1,42 m djup (K2; C400; bilaga 1). Det tunna lerlagret tolkades vara rester efter ett lergolv, beläget mellan de två odlingslagerna. Kulturlagermäktigheten var cirka 1,48 m djup under markytan, varefter moränleran vidtog.

Norra sektionen, C400

Figur 10. Sektionsritning av den norra sektionen (C400, schakt D). Schaktet var beläget i östra delen av undersökningsområdet. För lagerbeskrivning, se bilaga 1.

Kulturhistorisk berättelse om platsen

En tidigmedeltida gårdsmiljö

Det äldsta brukandet på platsen

Ingående kontexter: 211, 261

Ett kulturlager påträffades som tolkades som en äldsta markhorisont (K211). Det representerar den första markanvändningen på platsen, och förekom vid ungefär samma djup överallt. Makrofossilprovet som togs från den äldsta markhorisonten visar enstaka fragment av köksavfall, exempelvis förkolnat skalkorn och fiskfjäll (PM223, bilaga 3). Även en mineralsmälta påträffades i provet, vilken tolkas härröra från en raserad spis i närområdet. Ett ¹⁴C-prov togs från ett förkolnat skalkorn påträffat i den äldsta markhorisonten, och det visade på en datering till 1499–1657 AD Kal 2 sigma (bilaga 4). Utifrån C14-analysen ska alltså kulturlagret dateras till senmedeltid/ tidigmodern tid, men det bör ses som omlagrat vid långvarig odlingsaktivitet på platsen, då brukandet av en brunn visar på en äldre etablering (se nedan; K261).

Även brukandet av brunnarna och det tolkade hägnet kan föras till den tidigmedeltida perioden. I brunnens bottensediment påträffades fynd av ett bearbetat horn (brunn K257; bottensediment K261; se *fyndavsnitt*). Ett ¹⁴C-prov togs från ett förkolnat sädeskorn, från brunnens avsatta bottensediment, och det uppvisade en datering till 1023–1157 AD Kal 2 sigma (PM260, bilaga 4). Bottensedimentet har alltså, utifrån analysen, kunnat dateras till den tidigmedeltida perioden. Ett makrofossilprov som togs i lagret uppvisade spår av fläderkärnor, vilket tyder på att en fläderbuske hade vuxit i brunnens närhet. Det gjordes även en pollenanalys av provet, men det visade på dåliga bevaringsförhållanden, som kan bero på jordens höga pH-värde (PM260, bilaga 3).

Två brunnar och en konstruktion

Ingående kontexter: 238, 247, 257, 305, 308, 310, 311, 312, 328

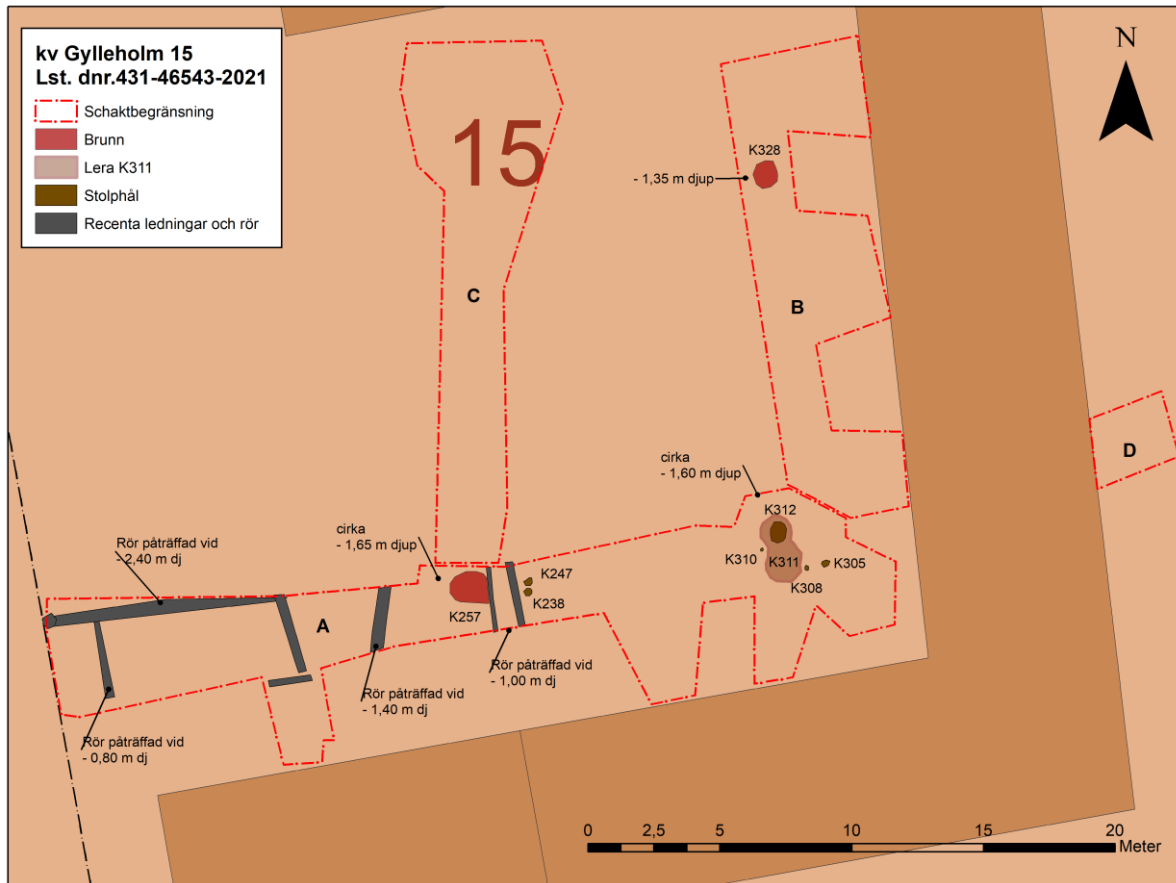
Under tiden som den äldsta marken brukades, grävdes det för två brunnar och minst sex stolpar i området (figur 11). Dessa nedgrävningar har tolkats ingå i gårdsmiljön, ett hägn och två brunnar.

Brunnen (K257) var oskodd, omkring 1,40 m i diameter och som mest 0,82 m nedgrävd i moränleran. Nedgrävningen kunde inte schaktas fram i sin helhet på grund av rasrisk från södra schaktkanten och var skuren i öster av ett vattenledningsrör (figur 11, 12).

Den andra brunnen (K328) var även den oskodd, omkring 1,00 m i diameter och minst 0,30 m nedgrävd i morän (figur 11, 13). Den undersöktes endast delvis, och botten nåddes inte.

Flera mindre nedgrävningar dokumenterades som tolkades ha haft en primär funktion som stolphål i en konstruktion (K238, K247, K305, K308, K310, K311 och K312). De hade rundad form med en diameter mellan 0,20–0,70 m. Endast ett urval av stolphålen undersöktes (figur 12).

Stolphålen kan eventuellt ha anlagts samtidigt, och deras ringa mått antyder att de mest troligt ingått i en konstruktion för ett hägn eller ett fähus snarare än en stolpburen byggnad. Det största stolphålet (K311) verkar i ett senare skede ha förbättrats, genom att en förstärkning gjordes med lera (K312).

Figur 11. Planritning av de nedgrävningar i morännivån som påträffats inom undersökningsområdet. Mot bakgrund av fastighetskartan. © Lantmäteriet.

Figur 12. En oskodd brunn (K257), som var avgrävd i öster av ett ledningsschakt. Schaktväggen i söder rasade ned och endast partiell dokumentation av brunnen kunde göras. Fotografiet sett från norr.

Figur 13. En oskodd brunn (K328), påträffad vid 1,35 m djup. Den grävdes ej i sin helhet, botten nåddes ej vid schaktdjupet 1,65 m. Fotografiet sett från norr.

Omstrukturering av gårdsmiljön

Ytan omstruktureras, brunnar fylls igen och hägnet rivs

Ingående kontexter: 237, 247, 248, 258, 262, 306, 307, 309, 313, 327

Den tidigmedeltida gårdsmiljön med hägn och två brunnar, kom att omstruktureras. Ny jord tillfördes, brunnarna fylldes igen och hägnet rivs.

I återfyllningen till ett stolphål som ingått hägnet (K247) togs ett makrofossilprov som visade spår av sädeskorn. Det visar förmodligen på att det, vid tiden för hägnets destruktions, i närheten funnits en bostads- eller köksmiljö (PM249, bilaga 3).

I brunnsfyllningen kunde, förutom det avsatta bottensedimentet eller bruksfasen, ytterligare två kulturlager urskiljas (brunn K257; återfyllning K262, K258). I det yngre av de två påträffades järnhaltig slagg och östersjökeramik (K258; KM99370:8; bilaga 2). De två kulturlagren kan tolkas härröra från omstruktureringsarbetena i området, då brunnen togs ur bruk.

I fyllningen i den andra brunnen, togs ett makrofossilprov från den yngsta fyllningen (brunn K328; återfyllning K327). Det visade spår av hushållsavfall och odlingsjord, som förmodligen härrör från området (K251; PM329; bilaga 3). I brunnsfyllningen påträffades även fynd av keramik såsom yngre rödgods och en stengodsskärva (KM99370:1, bilaga 2).

Gårdsmiljön blir uppodlad

Ingående kontext: 251

Över den äldsta markhorisonten vidtog, vid 1,00–1,10 m under markytan, ett välbevarat kulturlager som tolkades vara ett odlingslager.

Ett prov togs från odlingslagret som främst uppvisade spår efter förkolnade makrofossiler. Det var dålig bevarandegrad vad gäller det oförkolnade organiska materialet (PM320; bilaga 3). De förkolnade makrofossilerna bestod av hushållsavfall, i form av fiskben och -fjäll, samt benfragment från djur. Det förekom odlade växter, i form av förkolnade fröer av sädeskorn (ospec.), havre, skalkorn, råg och svartsenap. Innehållet avspeglar aktiviteter knutna till hushållsnära odling, exempelvis av typen kålgård. Svartsenapen var en mångsidig gröda, då även dess blad kunde användas och ätas (Lindberg & Sabo 2019:162). Spår av råg i provet ger ytterligare en ledtråd gällande brukandet i området, då det var en ganska vanlig gröda i medeltidens Lund, som framförallt har hittats i kulturlager med datering till högmedeltiden. I makrofossilprovet fanns även spår av äldre rödgodskeramik, som kan dateras till cirka 1200—1400-tal. Förutom sädeskornen fanns också förkolnat åkerogräs, och även en del förkolnade ängsväxter i provet.

Bebyggelse och brand i området

Byggnad med lergolv

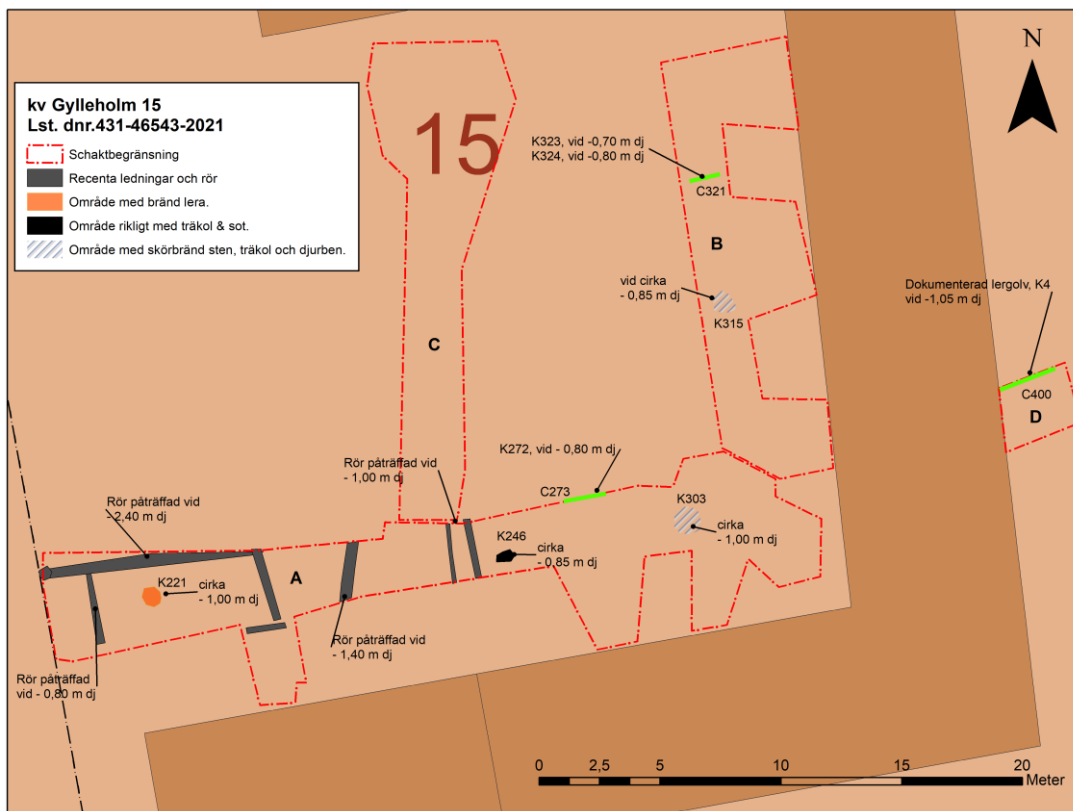
Ingående kontext: 4

Ett lergolv dokumenterades som vittnar om att det funnits bebyggelse i området (figur 14; K4; sektion C400). Möjligen ska det tolkas som ett fähus, och det kunde iakttas vid 1,00–1,10 m djup under markytan. Det fanns i den östra delen av undersökningsområdet, och kan knytas till den bebyggelse som påträffats längre söderut i kv Gylleholm 14, där liknande lämningar har framkommit (Billström & Lidh in prep.).

Rester efter en brand

Ingående kontexter: 221, 246, 272, 303, 315, 323, 324

Över den odlade ytan (K251), vid 0,70–1,00 m djup, påträffades raseringsmassor och brandrester (K221, K323, K246, K272, K324). På två mindre ytor kunde stensamlingar dokumenteras, bestående av mindre skörbrända stenar och rikligt med träkol samt djurben i den omkringliggande jorden (K303 och K315). Stenansamlingarna uppfattades inte som konstruktioner, utan låg löst i anslutning till odlingslagerna. Möjligen kan materialet, både raserings- och brandlager och skörbrända stenar, härröra från en brand.

Figur 14. Planritning över de kontexter som består av raserings-, brandlager och skörbränd sten, samt ett lergolv. Mot bakgrund av fastighetskartan © Lantmäteriet.

Gård med hushållsnära odling

Hushållsnära odling

Ingående kontext: 206

Ytan kom återigen att omstruktureras, och tas i anspråk för odling av hushållsnära karaktär, förmodligen en kålgård. Nytt material tillfördes för att näringsberika jorden, vid cirka 0,60–0,80 m djup under markytan (K206; sektion C273; bilaga 1). I kulturlagret påträffades bland annat fynd av yngre rödgoods och en dolk (se *fyndavsnitt*). Dolken kan dateras till 1200-talets andra hälft till slutet av 1500-talet (muntlig uppgift Olle Andersson).

Ett makrofossilprov togs i lagret, och likt det undre odlingslagret (K251) visade även denna kontext på dåliga bevaringsförhållanden för oförkolnat material (K206; PM227; bilaga 3). Endast frö av vildpersilja och hallon påträffades, men det innehöll även rikligt med hushållsavfall. Vidare fanns spår av sädeskorn (ospec.), brödvete, råg och skalkorn, som var vanligt förekommande under medeltid.

Sammanfattningsvis är brukandet under perioden svårt att datera, men utifrån stratigrafien och de fåtal fynd som insamlats, bör kulturlagret dateras till tiden från efterreformatorsk tid, men före år 1785. På storskifteskartan från år 1785 är ytan för undersökningsområdet markerat som äng. Makrofossilprovet visade inga spår av ängsfröer och lagret bör därmed vara äldre än år 1785. På en karta från år 1745 är området markerat som sädesåkermark, vilket stämmer överens med de påträffade makrofossilerna.

En gårdsyta

En gårdsplan och en avfallsgrop

Ingående kontexter: 207, 266, 200015

I den södra delen påträffades ett flertal större stenar, vid cirka 0,60 m djup under markytan (K207, K266). De kan ha ingått i del av en stenläggning på en gårdsplan.

På gårdsplanen fanns en nedgrävning, som framkom mellan 0,50–0,60 m djup, och som tolkades ha haft en funktion som avfallsgrop (K200015; C402; bilaga 1). Den bedömdes vara yngre än det odlingslager som fanns på platsen (K206), då den var grävd igenom detsamma. Nedgrävningen mätte omkring 1,60 m i diameter, och undersöktes till 3,00 m djup under dagens markyta.

Det är inte helt säkert att de stenlagda ytorna och brunnen tillhört samma brukningsfas, då de påträffades på olika ytor inom undersökningsområdet. De placeras dock under samma rubrik utifrån deras respektive stratigrafiska relation till odlingslagret (K206).

Rasering av äldre bebyggelse

Raseringsmassor och sentida markingrepp

Ingående kontexter: 11, 24, 205, 208, 209, 210, 214a-b, 244, 269, 270, 200007, 200008, 200009, 200010, 200011, 200031; 1B, 2B, 3B, 4B, 5B, 8B (sektion C401); 6D, 7D, 8D, 9D, 10D (sektion C400).

Direkt över tidigare beskrivna perioder påträffades raseringsmassor och sentida markingrepp, som förmodligen kan ha tillkommit under åren 1959–1962, då merparten av marken i kvarteret skänktes till Smålands nation och Akademiska Föreningen. Marken bebyggdes senare med studentbostäder. Markarbetena kan ha skett för att den uppodlade ytan var sank, därför lades nya massor på och ytan jämnades ut inför nybyggnation och diverse ledningsdragningar.

Figur 15. Den södra schaktväggen i schakt A, med ledningsdragning liggande ovanpå odlingslager K251. Fotograf sett från norr.

Fynd

Fyndmaterialet bestod av djurben, keramik, men även modernt glas och rivningsmaterial såsom sten och tegel. Merparten av den insamlade keramiken utgjordes av yngre rödgods, vilken kan dateras till 1500—1800-tal. Det påträffades även en stengodsskärva samt östersjökeramik.

Förekomsten av fynd inom undersökningsområdet var sparsamt, vilket avspeglar undersökningsmetoden. Keramiken i det yngre odlingslagret var av typen yngre- och äldre rödgods. En skärva östersjökeramik påträffades i ett utjämningslager i schakt A. Östersjökeramiken påträffades i övrigt enbart i en brunnsfyllning i schakt A. En av skärvorna var odekorerad med rakt, inåtböjt mynningsparti, som typologiskt kan dateras till 1000-tal (figur 16; KM99370:8; Larsson & Lindberg 2021:285ff).

Figur 16. Östersjökeramik påträffad i en brunn. Det är en mynningskärva, som typologiskt kan dateras till 1000-tal.

Två bearbetade horn har också insamlats, ett påträffades i det äldsta odlingslagret och det andra i den ovan beskrivna brunnens bottensediment (brunn K257; bottensediment K261). Båda fynden har tolkats härröra från hantverksproduktion (KM99370:2, 5). Hornet från brunnen kommer från kronhjort (muntlig uppgift, Stella Macheridis). Hornets ena tagg samt underdel är bortsågade, och det har därefter kasserats i brunnen. Vid framställning av hornkammar är bortsågning av taggarna det första steget i produktionskedjan (Ros 1990:84).

Användningen av horn för kamtillverkning var vanligt under tidig medeltid, men då det inte framkom fler horn eller ytterligare hantverksspill är det svårt att spåra hornhantverk till platsen. Dock tyder fynden på att det har funnit hantverksaktiviteter i närområdet.

I det yngre odlingslagret påträffades ett järnföremål i form av en dolk (K206; KM99370:1). Den var 22 cm lång, och liknade en njurdolk eller en testikeldolk. Den har haft ett träskaft som inte bevarats. Det

kraftiga tvärsnittet och längden på klingan antyder en datering från 1200-talets andra hälft till slutet av 1500-talet (bilaga 5; muntlig uppgift Olle Andersson).

Figur 17. Bearbetat horn från kronhjort.

Figur 18. Detaljbild på det avsågade hornet, där sågspåren kan ses.

Figur 19a-b. Dolk med KM-nummer 99370:1, påträffad i schakt A i det yngre odlingslagret K206. Dolken har haft ett träskaft som inte bevarats. Fotografi efter konservering av LUHM.

Avslutande sammanfattning

Kv Gylleholm 15 har inte tidigare undersökts arkeologiskt, och den aktuella schaktningsövervakningen har tillfört ny kunskap om kvarteret, den har även bidragit med källmaterial och information om fornlämningen, Lilla Råby bytomt. Olika aktiviteter på platsen har observerats, där en kontinuerlig odling av marken tyder på hushållsnära självförsörjning under en lång tid.

Bytomtens tidigmedeltida brukande har kunnat identifieras i form av nedgrävningar i moränleran, samt en äldsta markhorisont, vilket ger en insikt kring Lilla Råbys etablering. Resultaten visar att djur har hållits och att det bedrivits hantverk i närområdet. Brunnar visar att det fanns tillgång till vatten på platsen under tidigmedeltid. Via de historiska, skriftliga källorna vet vi sedan tidigare att Lilla Råby fanns senast år 1120. Tidigare arkeologiska iakttagelser har påvisat byns etablering till tiden efter 1200-talet. En slutundersökning som genomfördes inom kv Gylleholm 14 år 2020, har preliminära resultat som visar på att byn etablerats före år 1200, något som bekräftar de skriftliga beläggen. Resultaten från den aktuella undersökningen visar på en möjlig etablering av byn till tiden omkring 1000-tal. Då var staden Lund på väg att bli en viktig centralort med en äldre bebyggelse och kyrklig närvaro (Andrén 1984:23ff). Undersökningen visar därmed på att en etablering och ett brukande skett i byn Lilla Råby, tidigare än både de skriftliga och de arkeologiska beläggen tidigare har visat.

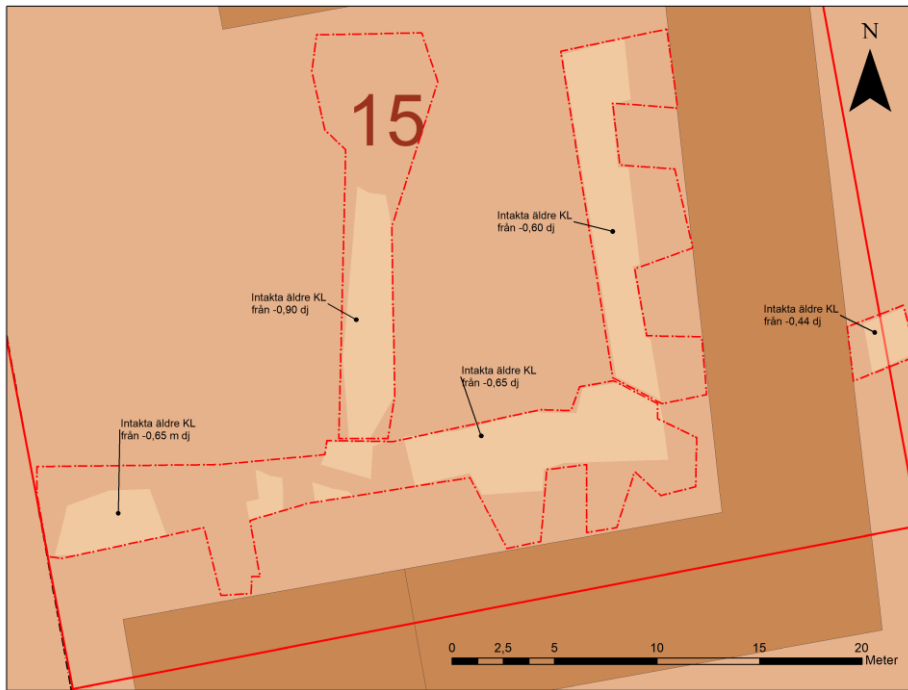
Kulturlagerstatus

Kulturlagren i området var förhållandevis orörda i undersökningsområdets sydöstra del, från 0,65 m djup, till moränleran vid 1,65 m djup. Kulturlagersekvensen var mer påverkad av sentida markingrepp i den västra samt i den centrala delen av fastighetens innergård. Anledningen till det sämre bevarandet i väster beror till stor del på de brunnar och ledningar som grävts i modern tid. I fastighetens centrala del grävdes det år 1997 för en ledningsseparation, och det har påverkat fornlämningsmiljön negativt.

De yngre kulturlagerna var torra och påverkade av tidigare ledningsdragningar, som haft en dränerande effekt på den omgivande fornlämningsmiljön. Från ett djup om cirka 0,80 m var kulturlagerna bättre bevarade, med tydliga kulturlagerskiljen, och det gäller även de påträffade nedgrävningarna i moränleran. Moränleran påträffades vid mellan 1,35—1,65 m djup, med djupare liggande morän i söder.

Förslag på fortsatta åtgärder

Fornlämningen gav ett intakt intryck på stora delar av fastigheten, från ett djup av omkring 0,60 m. I schaktväggarna kunde det noteras att intakta kulturlager fortsatte in i de mellersta och östra delarna. Det finns goda skäl att låta den nu övervakade fastigheten kvarstå som del av fornlämning L1988:5060 inför framtida ingrepp på platsen.

Figur 20. Planritning över ytor där intakta äldre kulturlager dokumenterats inom undersökningsområdets schakt. Mot bakgrund av fastighetskartan © Lantmäteriet

Administrativa och tekniska uppgifter

Länsstyrelsens dnr	431-46543-2021
Fornlämningsnr	RAÄ Lund 175:1
Lämningsnr, fornreg	L1988:5060
Kulturens projektnr	A_2022_0033
Trakt/kvarter/fastighet	Kv Gylleholm 15
Socken	Lilla Råby
Kommun	Lund
Län	Skåne
Typ av exploatering	Byte av avloppsledning
Uppdragsgivare	Smålands Nations bostäder
Typ av undersökning	Arkeologisk schaktningsövervakning
Ansvarig institution	Kulturen
Fältarbetsledare	Imelda Bakunic Fridén
Övrig personal	Kristoffer Brink
Fältarbetstid	2022-06-08— 2022-09-05
Fälttid, arkeolog, tim	73 h
Fälttid, maskin, tim	-
Yta, m²	262 m ²
Kubik, m³	450 m ³
Schaktmeter, m	-
Fyndmaterial	KM99370:1–10, 19 fyndposter. Fynden förvaras efter fyndfördelning på Kulturens magasin Diabasen.
Ritning, dokumentation	4 st A3 ritfilm: 6 sektionsritningar skala 1:20, 2 planritningar skala 1:200. Digitala inmättningsfiler i Kulturens stads-GIS
Foto	61 digitala fotografier
Analyser	Makrofossilanalys, pollenanalys och ¹⁴ C-dateringar.
Arkivmaterial, förvaring	Kulturens LA-arkiv under fastighetsbeteckningen Gylleholm 15, Lilla Råby.

Referenser

- André, Annika & Högstedt, Christina. 1990. Kartornas Lund. 1580-talet till 1950. *Gamla Lund Förening för bevarande av stadens minnen. Årsskrift 72.*
- Andrén, Anders. 1984. *Lund, tomtindelning, ägostruktur, sockenbildning.*
- Balic, Ivan. 1999. Kv Krusbäret 9, Lilla Råby. Arkeologisk undersökning 1999. *Arkeologiska arkivrapporter från Lund, nr 83.* Kulturen, Lund.
- Bevaringskommittén. 1996. Lund utanför vallarna. *Bevaringsprogram Del II.* Lund.
- Billström, Linda. 2020. Gylleholm 14, Lilla Råby, RAÄ Lund 175:1, L1988:5060, Lunds stad och kommun, Skåne län. Avgränsande arkeologisk förundersökning 2019. *Kulturmiljörapport 2020:6.* Kulturen, Lund.
- Billström, Linda & Lidh, Linnea, *in prep.* Kv Gylleholm 14, Lilla Råby. Lämningsnr L1988:5060, fornlämning RAÄ Lund 175. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2020 och arkeologisk kontroll 2022. Kulturmiljörapport.
- Cserhalmi, Niklas. 2021. Fårad mark: handbok för tolkning av historiska kartor och landskap. [Ny utgåva, femte tryckningen] [Stockholm]: Sveriges hembygdsförbund
- Ericsson, Gertie. 2008. Södra Esplanaden, Kastanjegatan och Skolgatan. Arkeologisk förundersökning 2005 och 2006. *Arkeologiska Arkivrapporter från Lund, nr 326.* Kulturen, Lund
- Guldåker, Aja. 2013. Kv Gylleholm 11 – Innerstaden 2:1, fornlämning 73, fornlämning 175, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk förundersökning 2013. *Kulturmiljörapport 2013:25.* Kulturen, Lund
- Kåm Tayanin, Krister. 2022. Kv Gylleholm 11. Fornlämning RAÄ Lund 73:1, L1988:5459 Lunds stad och kommun, Skåne län Arkeologisk schaktningsövervakning år 2022. *Kulturmiljörapport 2022:29.* Kulturen, Lund
- Kronroth, Nicklas. 2017. Innerstaden 2:1, Lilla Råby bytomt, fornlämning 175, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk förundersökning 2013. *Kulturmiljörapport 2017:37.* Kulturen, Lund.
- Larsson, Stefan & Lindberg, Sofia. 2021. Kvarteret Sankt Mikael 16. Lämningsnr 1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2019. *Kulturens rapporter nr 10.* Kulturen, Lund.
- Lindberg, Sofia. & Schmidt Sabo, Katalin (red.). 2019. Bytomt och boplatz i Fjelie inför ombyggnad av väg E6.02. Skåne, Lomma kommun, Fjelie socken, fastighet Fjelie 15:1 (9, 10). Fornlämning Fjelie 13:1, 45:1 och 55. Arkeologisk undersökning 2016. *Arkeologerna Rapport 2019:10*
- Ros, Jonas. 1990. Horn och behantverk; i *Makt och människor i kungens Sigtuna: Sigtunautgrävningen 1988–90.* Red. Tesch, Sten. Sigtuna. Sigtuna museer.

Övrigt

Kulturens LA-arkiv

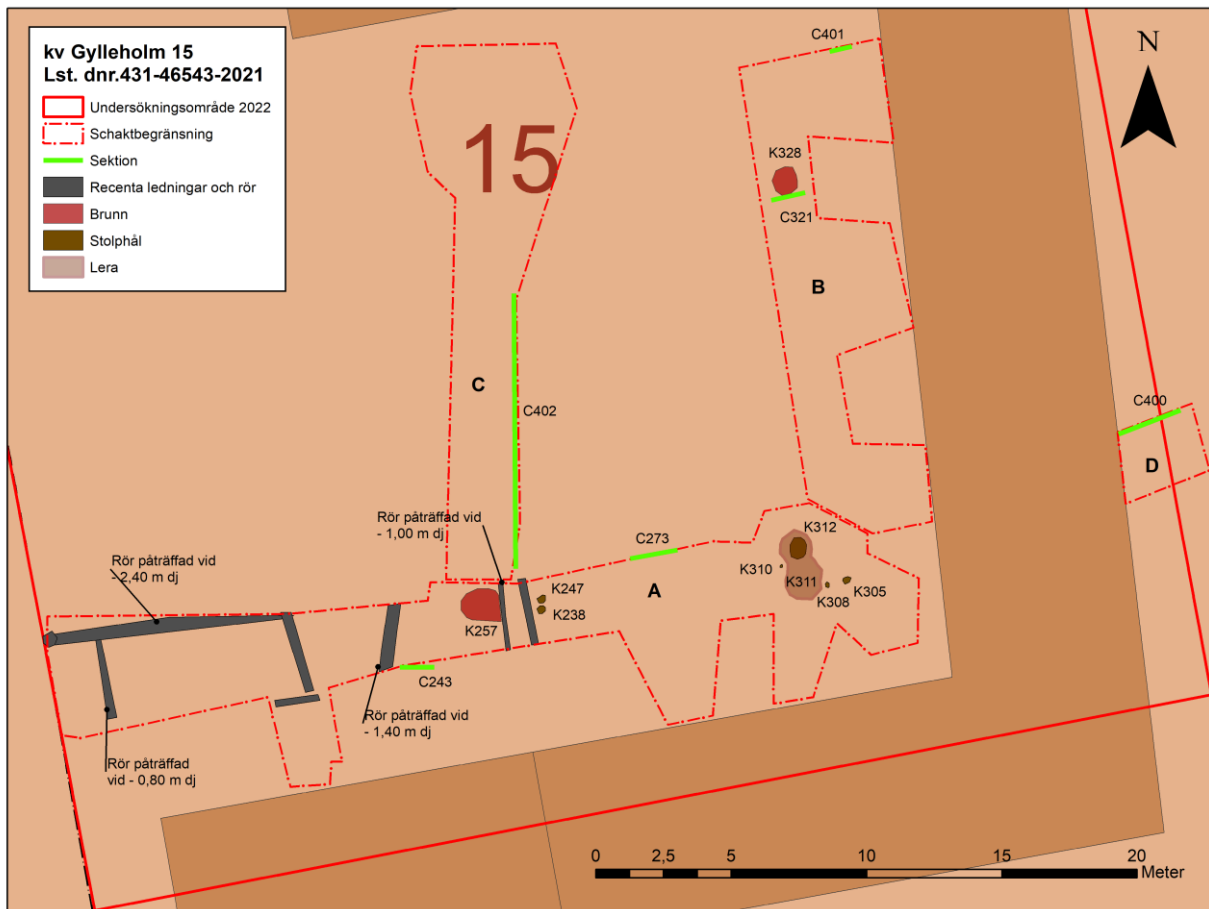
Muntlig uppgift, Olle Andersson, LUHM (2023-02-07)

Muntlig uppgift, Stella Macheridis, Institutionen för arkeologi och antikens historia (2023-02-22)

Bilagor

1. Plan- och sektionsritningar
2. Fyndlista
3. Makrofossil- och pollenanalys
4. ¹⁴C-datering
5. Konserveringsrapport

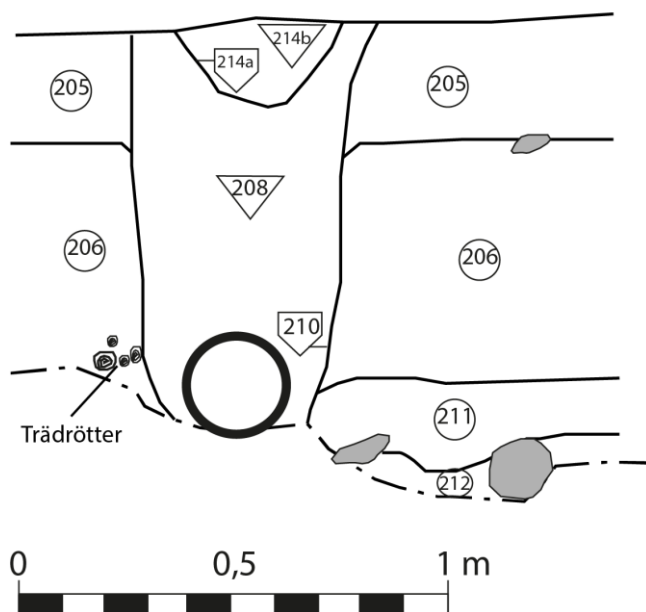
1. Plan- och sektioneritningar

Planritning över nedgrävningar i morän samt upprättade sektioner, mot bakgrund av fastighetskartan © Lantmäteriet.

Teckenförklaring - symboler					
	Stolphål		Nedgrävning		Schakt begränsning
	Konstruktion		Fyllning		
	Sten		Lager		

Södra sektionen, C243

Lagerbeskrivning

212. Gul till orangebeige sand, kompakt och hård. Moränlera.

211. Grå till gråbrun, våt, grusig, fläckig sand. Med inslag av naturflinta och småstenar. Äldsta markhorisont.

206. Mörkbrun, sandig, kompakt, homogen, något fet och lätt fuktig kulturjord. Inslag av kalkprickar, träkol, bränd lera, djurben. Odlingslager.

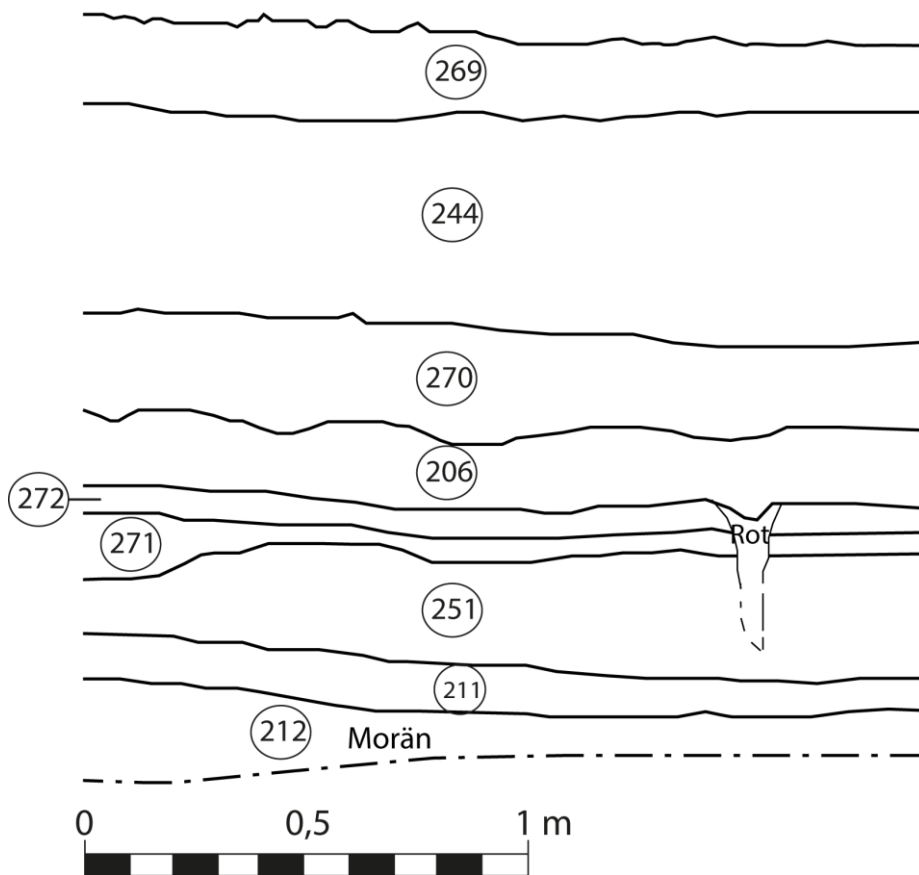
205. Brunsvart, fuktig sand med inslag av bränd lera, lera, djurben, rött tegelkross och träkol. En blandning av matjord, kulturjord och moränlera. Utjämningslager.

210. Nedgrävning för betongrör.

208. Brun till brunsvart, heterogen, grusig sand med inslag av småsten. Lik lager 205, men något ljusare i färgen. Fyllning i nedgrävning för betongrör.

214.a-b. Gul, kompakt lera. Påförd som fyllning i nedgrävning.

Norra sektionen, C273

Lagerbeskrivning

212. Gul till orangebeige sand, kompakt och hård. Moränlera.

211. Grå till gråbrun, våt, grusig, fläckig sand. Med inslag av naturflinta och småstenar. Äldsta markhorisont.

251. Brun, kompakt, fet, finkornig, fuktig, lerig, homogen sand. Inslag av fläckvis med lera, småsten och djurben. Bruna fläckar med organiskt material. Liknar kulturlager 206, dock fuktigare och fetare. Äldre odlingslager.

271. Gulbrun, kompakt, hård, torr och heterogen sand med inslag av gula moränlerfläckar. Sågs ej i plan vid schaktning, endast här i sektion.

272. Svart, något sandig kulturlager, rikligt med träkol och sot. Förekomsten av sotfläckarna var sporadisk, i botten av kulturlager 206. Tolkas vara rester av ett brandlager.

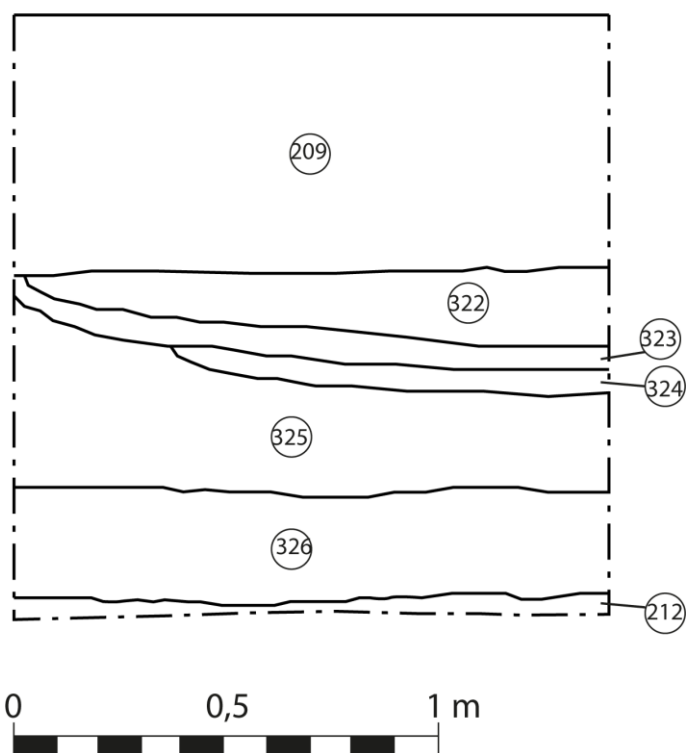
206. Mörkbrun, sandig, kompakt, homogen, något fet och lätt fuktig kulturlager. Inslag av kalkprickar, träkol, bränd lera, djurben. Odlingslager.

270. Ljusbrun, fet, kompakt, lerig kulturlager, med rikligt inslag av gul, fuktig moränlera. Även inslag av sand, träkol, keramik, småsten, kalkprickar, bränd lera. Påfört utjämningslager.

244. Svartbrun, lätt humös, kompakt, fet sand med enstaka inslag av gul moränlera, sten, grus, gult och rött tegel, glas, djurben, rötter. Återfyllnadsmassor eller bärlager.

269. Grå makadam med inslag av grå fin sand. Påfört makadam under undersökningens gång, efter att stenplattor och tillhörande bärlager avlägsnats.

Norra sektionen, C321

Lagerbeskrivning

212. Gul, fuktig lera. Moränlera.

326. Brungul, heterogen, fuktig, lucker kulturjord. Infiltrerat odlingslager. Liknar lager 325, fast med inblandning av moränlera. Troligen samma lager som 211 i Schakt A.

325. Brunsvart, fuktig, lucker, homogen kulturjord. Odlingslager. Troligen samma lager som 251 i schakt A.

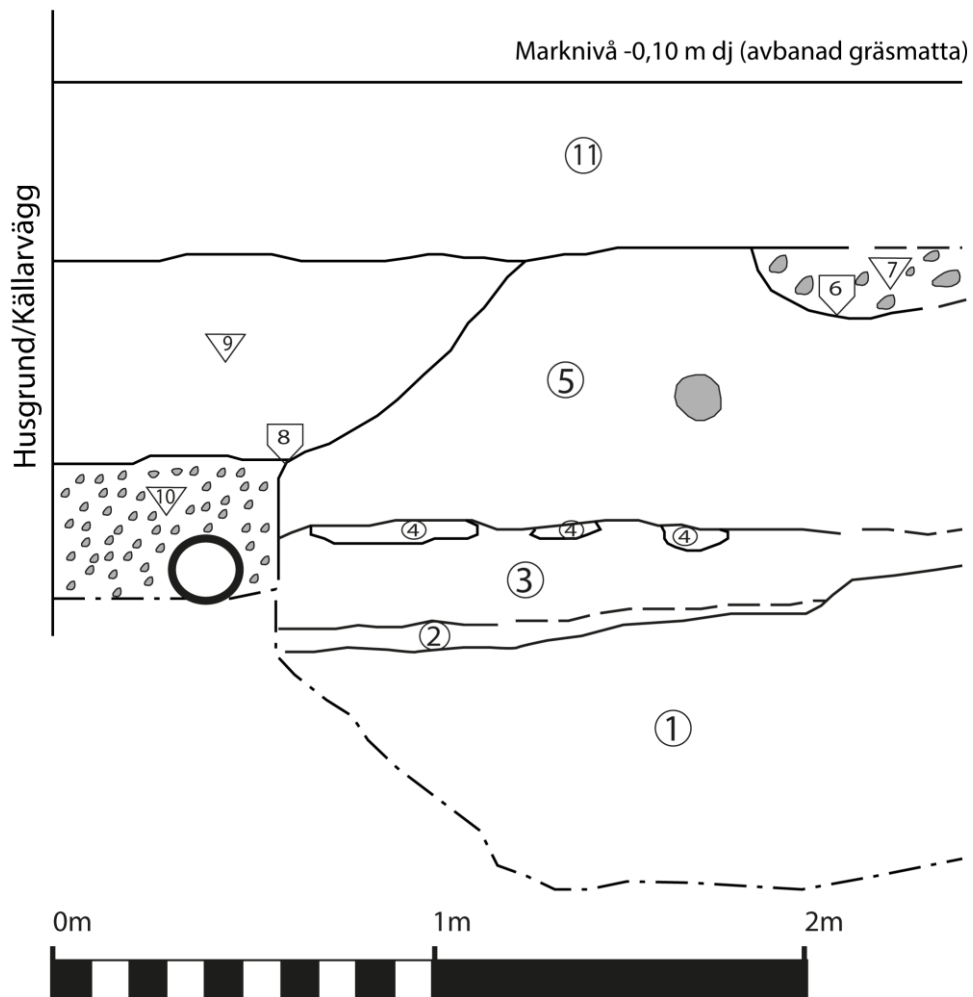
324. Lucker, fuktig heterogen svart kulturjord, rikligt med träkol, sot och aska. Brandlager.

323. Gulorange, heterogent, kompakt, torr lera. Möjligt raseringslager.

322. Gråbrun, torr, homogen, fet, lerig kulturjord. Inslag av djurben, tegelflis och träkol. Odlingslager. Troligen samma lager som 206 i schakt A.

209. Grå makadam. Bärlager under asfalt.

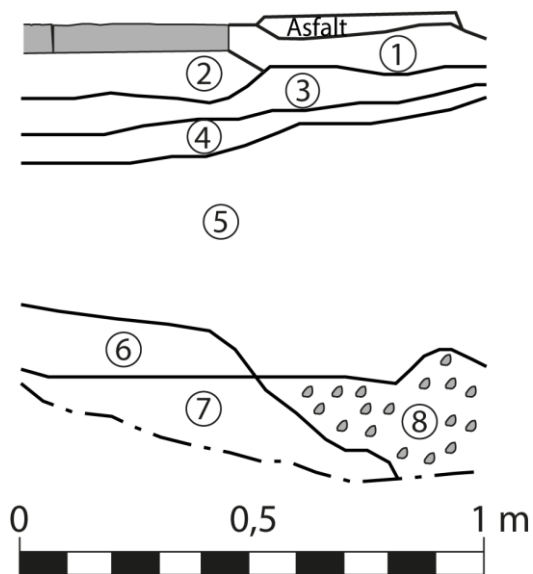
Norra sektionen, C400

Lagerbeskrivning

1. Gul till grågul lera. Moränlera.
2. Liknar lager 3, men med inblandning av moränlera, fläckig och något otydlig övergång ned till morän.
3. Brun, kompakt, fet, finkornig, fuktig, lerig, homogen sand. Inslag av fläckvis med lera, småsten och djurben. Bruna inslag av fläckar (organiskt material). Lik lager 5, dock fuktigare och fetare. Odlingslager. Samma som lager 251 i schakt A-C.
4. Ställvis med beige lerfläckar i lager 3. Eventuellt rester efter ett lergolv.
5. Mörkbrun, sandig, kompakt, homogent, något fet och lätt fuktig kulturjord. Inslag av kalkprickar, träkol, bränd lera, djurben och keramik. Odlingslager. Samma som lager 206 i schakt A-C.
6. Nedgrävning för kablage.
7. Svartbrun, humös, sandig kulturjord med inslag av gulbeige lera och stenar. Sentida fyllning.
8. Nedgrävning för betongrör.
9. Gulbrun lera uppblandad med brun, torr och humös kulturjord. Fyllning i schakt 8.
10. Fyllnadsmassor med grå makadam, i nedgrävning 8.
11. Brun, heterogen, humös, torr kulturjord uppblandad med gulbrun lera, med inslag av plast, glas, stenar och grus. Påförda massor, bärlager/matjord.

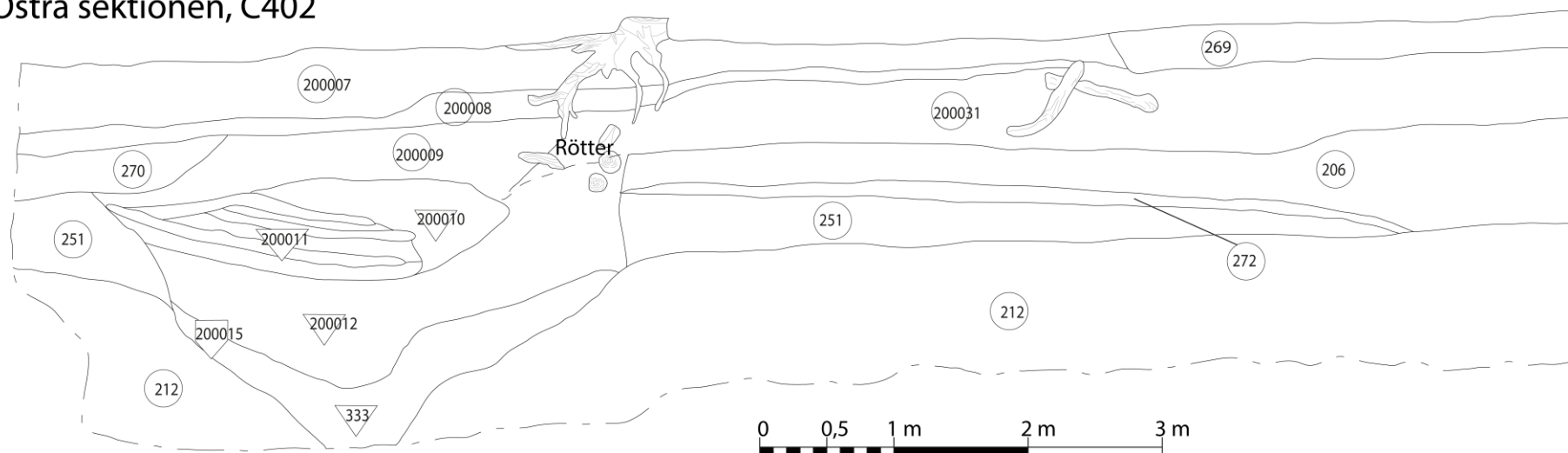
Norra sektionen, C401

Lagerbeskrivning

7. Mörk, brungrå, kompakt, våt, siltig kulturjord med inslag av kalkprickar, djurben, träkol och rött tegelflis. Ej avgränsat djup. Odlingslager
6. Gulgrå, fuktig, kompakt lera. Lergolv?
8. Grus, makadam. Fyllning ovanpå ett dräneringsrör.
5. Grå, kompakt, våt lera med inblandning av mörk kulturjord och gula lerfläckar. Inslag av djurben, gummi/plast, rött tegelfragment och småsten. Påförda massor.
4. Grå småsten och lera. Bärlager för innergårdens stenplattor och asfalt.
3. Vitbeige, lucker sand med inslag av grus. Bärlager för innergårdens stenplattor och asfalt.
2. Gråbrun, lucker sand. Bärlager för innergårdens stenplattor.
1. Grå grus och sand med inslag av småsten. Bärlager för innergårdens asfalt.

Östra sektionen, C402

Lagerbeskrivning

212. Gul, fuktig lera. Morän.

251. Brunrå, kompakt, heterogen, fuktig lerig sand. Odlingslager.

272. Svart, något sandig kulturjord, rikligt med träkol och sot. Tolkas vara rester efter ett eventuellt brandlager.

206. Mörkbrun, sandig, kompakt, homogen, något fet och lätt fuktig kulturjord. Inslag av kalkprickar, träkol, bränd lera, djurben. Odlingslager.

200015. Nedgrävning, avfallsgrop. Ej nedgrävd till botten.

333. Brun, grå, gul, svart, fuktig, lucker kulturjord med inslag av lera, bränd lera, djurben och tegelflis. Fyllning i avfallsgrop.

200012. Brunsvart, homogen, fuktig, humös, lucker kulturjord med organiskt material. Inslag av hushållsavfall. Fyllning i avfallsgrop.

200011. Brungul, torr, lucker lera. Utjämnning/igenfyllnad efter sättning i avfallsgropen.

200010. Sandig silt med inblandning av organiskt material. Utjämnning/igenfyllnad efter sättning i avfallsgropen.

200009. Brunsvart, heterogen, lucker, fuktig silt. Påförda massor, utfyllnad.

270. Ljusbrun, fet, kompakt, lerig sand, med rikligt inslag av gul, fuktig moränlera. Även inslag av träkol, keramik, småsten, kalkprickar, bränd lera. Påförd utjämningslager.

200031. Brunsvart, homogen, kompakt, fuktig silt. Utjämningslager.

200008. Grå, torr grus. Bärlager under matjorden.

200007. Brunrå, homogen, torr, lucker silt. Matjord.

269. Grå makadam med inslag av grå, finkornig sand. Påförd makadam under undersökningens gång, efter att stenplattor och tillhörande bärlager avlägsnats.

2. Fyndlista KM99370:1–10

Fnr.	Material	Kontext	Sakord	Antal	Vikt (g)	Typ	Del	Antal fragment	Datering	Kommentar
KM99370:1	Järn	Lager 206	Kniv/Dolk	1	70	Njurdolk	Blad Tånge	1	1250–1500-tal	Konserverad år 2023.
KM99370:1	Keramik	Lager 206	Trebensgryta	2	122	Yngre rödgods	Skaft	3	1400–1800-tal	
KM99370:1	Keramik	Lager 206	Kruka	3	31	Yngre rödgods	Buk	3	1400–1800-tal	
KM99370:1	Keramik	Lager 206	Trebensgryta	1	44	Yngre rödgods	Fot	1	1400–1800-tal	
km99370:1	Keramik	Lager 206	Kärl	3	26	Yngre rödgods	Mynning	3	1400–1800-tal	Grönbrun glasyr.
KM99370:2	Horn	Lager 261	Bearbetat	1	171			1		Från viltdjur, älg eller kronhjort.
KM99370:3		Lager 205		1	421	Bryne			Modern tid	Påträffad i omrörda massor.
KM99370:4	Keramik	Lager 205	Kärl	1	16	Östersjö	Buk	1	1000–1200-tal	
KM99370:5	Horn	Lager 326	Bearbetat	1	109					
KM99370:6	Keramik	Lager 311	Kruka	1	20	Yngre rödgods	Buk	1	1400–1800-tal	
KM99370:7	Keramik	Lager 325	Kärl	1	14	Yngre rödgods	Buk	1	1400–1800-tal	Grönbrun glasyr.
KM99370:8	Slagg	Lager 258	Järnhaltig slagg	1	5			1		
KM99370:8	Keramik	Lager 258	Kärl	1	5	Östersjö	Buk	1	1000–1200-tal	
KM99370:8	Keramik	Lager 258	Kärl	1	8	Östersjö	Mynning	1	1000-tal	
KM99370:9	Keramik	Lager 327	Kruka	3	24	Yngre rödgods	Buk	4	1400–1800-tal	Grönbrun och brun glasyr.
KM99370:9	Keramik	Lager 327	Kruka	1	22	Stengods	Buk	1		
KM99370:10	Keramik	Lager 5, schakt D	Kruka	3	126	Yngre rödgods	Buk	3	1400–1800-tal	
KM99370:10	Keramik	Lager 5, schakt D	Kärl	1	4	Yngre svartgods	Buk	1	1400–1800-tal	
KM99370:10	Keramik	Lager 5, schakt D	Kärl	1	4	Äldre rödgods	Buk	1	1100–1300-tal	Gröngul glasyr.

3. Makrofossil- och pollenanalys

Analys av jordprover från Gylleholm 15, Lund

Teknisk rapport: Makrofossil och pollen

Jens Heimdahl & Jonas Bergman, Arkeologerna – Statens historiska museer 2023-01-30

Bakgrund

Under den arkeologiska undersökningen av kvarteret Gylleholm 15, Lund (Projekt A_2022_0033), Lst dnr 431-46543-2021) insamlades sex jordprover för makroskopisk analys med fokus på växtrester. Två av dessa prover (PM 260 och 329) subsamlades också för mikroskopisk analys av pollen.

Makrofossilanalysen har utförts av Jens Heimdahl och pollenanalyserna av Jonas Bergman.

Proverna insamlades från vad som antogs vara odlingshorisonter (PM 227 och 320) och en äldre markhorisont (PM 223), samt två prover från en brunn (PM 260 och 329) och ett stolphål (PM 249). Målsättningen med analyserna har varit att försöka se vilka spår av aktiviteter och miljöer som bedrivits och funnits intill anläggningarna och vad materialet i dem representerar. I uppdraget har också ingått att plocka ut material med kort egenålder för ¹⁴C-datering. Detta har skett ur PM 223 och 260.

Metod och källkritik

Makrofossilanalys

Provtagningen genomfördes av arkeologerna under utgrävningen. Inkomna till laboratoriet mättes provvolymen varefter proverna preparerades genom flotation enligt metod beskriven av Wasylikowa (1986) och våtsiktades i siktar med minsta maskstorlek 0,25 mm. Identifieringen av materialet skedde under ett stereomikroskop med 6–100 gångers förstoring. I samband med bestämningarna utnyttjades litteratur (främst Von Jacomet 2006 och Cappers m. fl. 2012) samt referenssamlingar av recenta fröer. Den makroskopiska analysen har främst behandlat växtmakrofossil (som inte är ved eller träkol), men även puppor, fekalier, smältor, slagg, ben mm har eftersökts. Fröer och frukter har räknats till antal.

De provtagna brukslagren har definierats med skarpa kontakter mot angränsande strata vilket visar att den postdepositionella bioturbationen varit begränsad, och i de flesta fall försumbar. Materialet bedöms huvudsakligen ligga *in situ* sedan övergivandet och eventuell omlagring av material har således skett *innan* depositionstillfället. I vissa lager kan postdepositionell bioturbation ha skett genom

nedträngning av växtrötter men detta verkar inte nämnvärt ha påverkat det makrofossila innehållet i dessa lager. De oförkolnade fröer som påträffades var hårt slitna och speglar ingen yngre flora.

Pollenanalys

Två pollenprov genomgick pollenpreparering enligt Berglund & Ralska-Jasiewiczova (1986). Detta innebär i huvudsak dispergering i natriumhydroxid (NaOH), borttagning av eventuellt kalciumkarbonat (CaCO₃) med saltsyra (HCl), och våtsiktning (250 mikrometer maskvidd). Proverna centrifugerades och tvättades sedan med destillerat vatten. Vid tillverkning av preparat för mikroskopering har proverna inbäddats i glycerin. Analysen har utförts med ett mikroskop försett med faskontrast. Vid analysen har 400- och 1000 gångers förstoring använts, och identifieringen av pollen har gjorts med hjälp av Beug (2004). En referenssamling med pollenpreparat sammanställd vid Arkeologerna SHMM har använts vid behov.

Analysresultat

Makrofossilanalys (tab 1)

I tabell 1 har en del av materialet (det som inte är förkolnade fröer och frukter) kvantifierats enligt en grov relativ skala 1–3 prickar, där 1 prick innebär förekomst av enstaka (ca 1–5 st.) fragment i hela provet. 2 prickar innebär att materialet är vanligt – att det i stort sett hittas i alla genomletningar av de subsamplingar som görs. 3 prickar innebär att materialet är så vanligt att de kan sägas vara ett av de dominerande materialen i provet och man hittar det var man än tittar. Förkolnat och oförkolnat material har separerats i tabellerna.

Pollenanalys

PM329, SL327 innehöll endast enstaka pollen av hassel, ek, och en spor av örnbräken. Det vanligaste mikrofossilerna i provet är så kallade dinoflagellatcystor, som huvudsakligen finns i havsmiljöer. Troligen kommer de från en glacial lera som använts för att fylla igen brunnen med. Möjligen kommer även pollenkornen från leran (tex det som kallas lågbaltisk moränlera). Provtagningen har alltså sannolikt inte träffat något lager med pollen avsatta från brunns brukningstid eller destruktions. Detta är ofta en risk då provet som prepareras för pollen måste ha liten jordvolym (1–5 ml). Det fanns även rikligt med mikroskopiska växtfragment, mineralpartiklar och en del träkol.

PM260, SL261 innehåller stora mängder pollenfragment men väldigt få hela pollen. De mest motståndskraftiga pollentyperna finns kvar, som maskrosor och fibblor, men de representerar inte en rättvis bild av växtligheten på platsen. Den här provtagningen har troligen träffat ett bruks-, eller anläggningslager, men bevaringen är helt enkelt för dålig för att en användbar tolkning ska kunna göras. Detta är i sig ganska ovanligt, ofta bevaras pollen tillräckligt väl i nedre brunns lager, men tex om pH är högt, bryts pollenkornen ned. Makrofossilresultaten ovan dominerades också av förkolnat material, väldigt lite obränt material stod att finna. Pollenresultaten har alltså i detta fall ingen påverkan på tolkningen som beskrivs nedan.

Kv Gyllenholm 15, Lund		PM	223	320	227	260	329	249
		SL	211	251	206	261	327	248
		Kontext	Äldsta markhorisont	Undre odling	Övre odling	Botten av brunn	Brunnsfyllning	Fyllning stolphål
		Volym/l	3	2,7	2,6	2,4	2,5	1,5
	Förkolnade vedartade växter	Träkol	••	•••	••	••	•••	•
		Pinnar, kvistar, knoppar		•				
		Rotfragment	•					
	Animaliskt köksavfall	Benfragment (däggdjur)		••	••	•	•	
		Fiskben och fiskfjäll	•	•	••		••	
	Övrigt	Tegel					•	
		Äldre rödgods		•				
		Smältor	•					
		Oförkolnade fröer/frukter mm						
	Vildpersilja	<i>Aethusa cynapium</i>			1			
	Revormstörel	<i>Euphorbia helioscopia</i>	1			1		
Bär	Hallon	<i>Rubus idaeus</i>			1			
	Äkta fläder	<i>Sambucus nigra</i>				22	1	
		Förkolnade fröer/frukter mm						
Äng	Slankstarr-typ	<i>Carex flacca</i> -type		3				
	Knaggelstarr-typ	<i>Carex flava</i> -type		2				
	Hundstarr-typ	<i>Carex nigra</i> -type		1				
	Småsäv (ospec.)	<i>Eleocharis/Scirpus</i> sp.		1			1	
Ogräs	Klätt	<i>Agrostemma githago</i>			1		1	
	Krusskräppa	<i>Rumex cf. crispus</i>		2				
Odlat	Havre	<i>Avena cf. sativa</i>		1	1	1	2	
	Svartsenap	<i>Brassica nigra</i>		1				
	Sädeskorn (ospec.) fragm	<i>Cerealia</i> indet		8	13	5	5	1
	Skalkorn	<i>Hordeum vulgare</i> ssp. <i>vulgare</i>	1	6	10		3	1
	Råg	<i>Secale cereale</i>		6	4		3	
	Brödvete	<i>Triticum aestivum</i>			1			

Tolkning och diskussion

Här diskuteras proverna tematiskt. Proverna från odlingshorisonterna diskuteras tillsammans liksom proverna från brunnen.

PM 223: Äldsta markhorisonten, SL 211

Den äldsta markhorisonten innehöll tydliga spår av kulturell påverkan i form av träkol med spår av köksavfall i form av förkolnat skalkorn och fiskfjäll. Även en mineralsmälta påträffades, vilket inte är helt ovanligt i spisavfall (eller spår efter raserade brandhärjade spisar). Inslaget av hushållsavfall i den äldsta markhorisonten i Lund är vanligt och kan tolkas på flera sätt. Markhorisonten har uppenbarligen

utgjort ett brukshorisont till ett näraliggande hushåll. Antingen bara som en tramphorisont, eller som till exempel en odlingshorisont i vilken hushållsavfall brukats till gödning och jordförbättring.

PM 227 & 320: Övre och undre odlingshorisont, SL 206 & 251

Dessa två prover var mycket likartade och kan diskuteras tillsammans. I bägge proverna var bevarandegraden för oförkolnat organiskt material mycket dålig. Då detta material är det genom vilket man kan avgöra vad som odlats och därigenom ibland även bekräfta tolkningen som en odlingsjord, låter detta sig inte göras i detta fall. Däremot finns i bägge proverna gott om material som visar att hushållsavfall homogeniserats med i jorden vilket är typiskt för hushållsnära odlingar av kålgårdstyp. Fiskrester, benfragment och förkolnad säd.

I bägge proverna finns gott om säd, främst skalkorn och råg, bägge vanliga under Lunds medeltid (råg främst högmedeltid och framåt), men också åkerogräs och en del ängsväxter. Det är svårt att tolka inslaget av förkolnade ängsväxter i den undre odlingshorisonten. Kanske ingår det i raseringsmassor från ett nedbrunnet fähus som sammanblandats med denna horisont. I den undre odlingshorisonten finns också ett förkolnat frö av svartsenap. Eftersom detta är förkolnat så härrör det troligen från köksavfallet, men visar likväl att denna krydda brukades i hushållets kök. Därmed kan det möjligen tolkas som en indirekt indikation på vad som kan ha odlats i hushållets småskaliga hushållsnära odling.

PM 260 & 329: Brunnsbotten och brunnsfyllning, SL 261, 327

Brunnsbotten och brunnsfyllnaden har en likartad sammansättning och kan tolkas tillsammans. Dock är bevarandegraden något bättre i botten av brunnen. Här förekommer bland de oförkolnade fröerna en hel del fläderkärnor vilket kan tolkas som att en fläder vuxit i brunns närhet under denna användning, möjligen i en trädgårdsmiljö.

Annars är sammansättningen i brunnen ganska likartade den vi finner i odlingshorisonten, vilket skulle kunna tolkas som att brunnen fyllts igen med närliggande odlingsjord. Detta är mycket vanligt då brunnar ofta använts för bevattning.

PM 249: Stolphålsfyllning, SL 248

I stolphålet påträffades mycket lite material, men här fanns ett par sädeskorn som kan tolkas som att stolphålet varit en del i ett bostads- eller kokhus.

Referenser

- Berglund, B. E. & Ralska-Jasiewiczova, M., 1986. Pollen analysis and pollen diagrams. I: B. E. Berglund (red): *Handbook of Holocene palaeoecology and palaeohydrology*, 455-484. John Wiley & Sons. Chichester.
- Beug, H.-J., 2004: *Leitfaden der pollenbestimmung für mitteleuropa und angrenzende gebiete*. Verlag Dr. Friedrich Pfeil. München. 542 s.
- Cappers, R. T. J., Bekker, R. M. & Jans, J. E. A., 2012: *Digital Seed Atlas of the Netherlands*, (2nd edition). Groningen Institute of Archaeology. Groningen
- Von Jacomet, S., 2006: *Identification of cereal remains from archaeological sites*. 2nd ed. IPAS Basel University, Basel
- Wasylikowa, K., 1986: Analysis of fossil fruits and seeds. I Berglund, B. E. (ed.): *Handbook of Holocene Palaeoecology and Palaeohydrology*. John Wiley & Sons Ltd. 571–590

4. ^{14}C -datering

UPPSALA
UNIVERSITET

Ångströmlaboratoriet
Tandemlaboratoriet

Kol-14 gruppen

Besöksadress:
Ångström Laboratoriet
Lägerhyddsvägen 1

Postadress:
Box 529
751 21 Uppsala

Telefon:
018 – 471 3124

Telefax:
018 – 55 5736

Hemsida:
<http://www.tandemlab.uu.se>

E-post:
radiocarbon@physics.uu.se

Uppsala 2022-11-30

Jens Heimdahl
Statens Historiska Museer
Arkeologerna
Instrumentvägen 19
126 53 HÄGERSTEN

Resultat av ^{14}C datering av makrofossiler från Kv Gyllenholm 15, Lund, Skåne (A_2022_0033). (p 4663)

Förbehandling av makrofossiler:

- 1 % HCl tillsätts (10 h, under kokpunkten) (karbonat bort).
- 0.5 % NaOH tillsätts (1 h, 60 °C). Löslig fraktion fälls genom tillsättning av konc. HCl. Fällningen som till största delen består av humusmaterial, tvättas, torkas och benämns fraktion SOL. Olöslig del, som benämns INS, består främst av det ursprungliga organiska materialet. Denna fraktion ger därför den mest relevanta åldern. Fraktionen SOL däremot ger information om eventuella föroreningars inverkan.

Före mätningen av ^{14}C -innehållet i acceleratorm förbränns det tvättade och intorkade materialet, surgjort till pH 3, till CO_2 -gas som i sin tur grafiteras genom en Fe-katalytisk reaktion. I den aktuella undersökningen har fraktionen INS daterats.

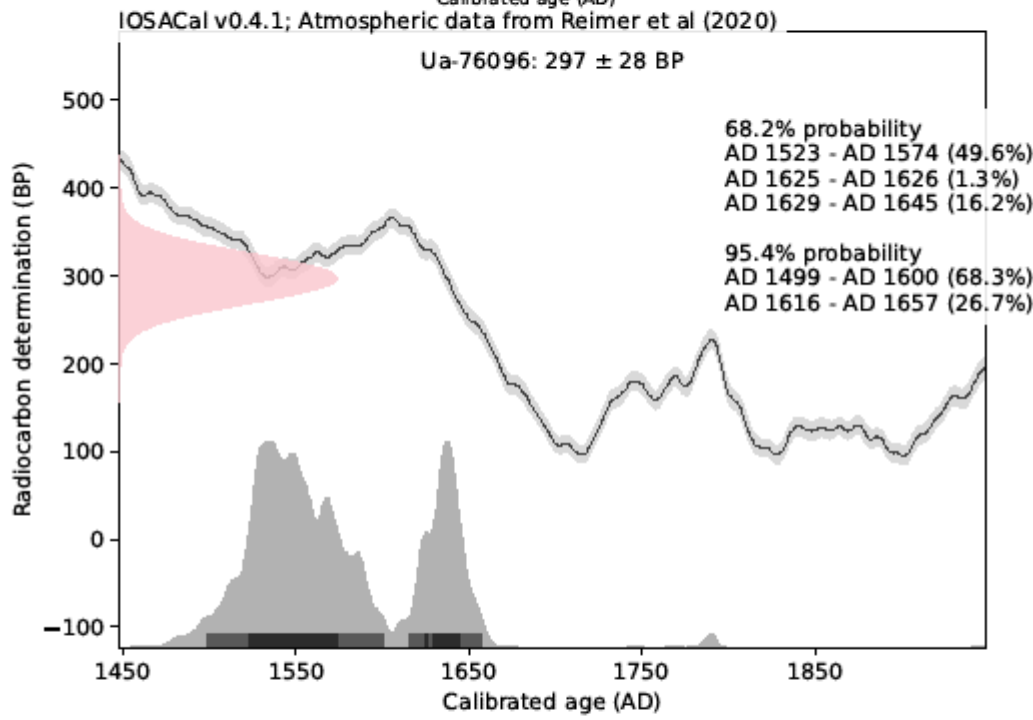
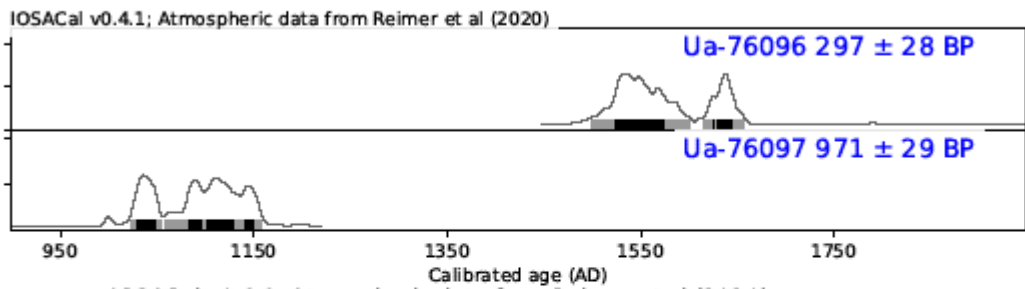
RESULTAT

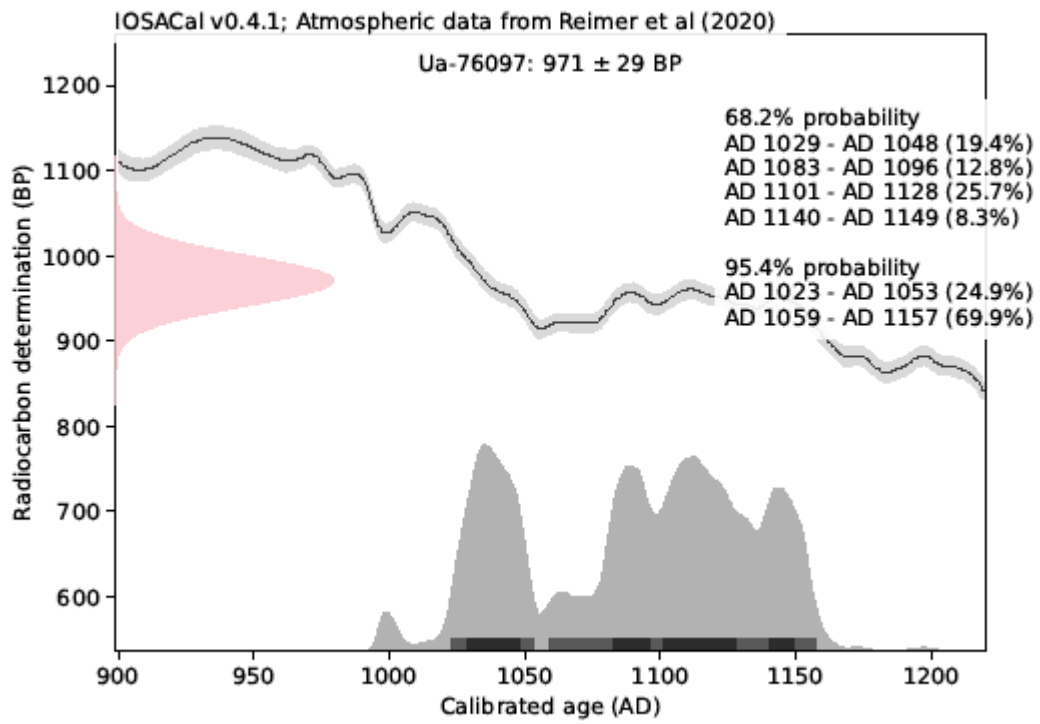
Labnummer	Prov	$\delta^{13}\text{C}\text{‰}$ V-PDB	^{14}C ålder BP
Ua-76096	Gyllenholm 15, PM223	-24,1	297 ± 28
Ua-76097	Gyllenholm 15, PM260	-25,5	971 ± 29

Med vänliga hälsningar

Maximilian Schmidt/Daniel Primetzhofér

Kalibreringskurvor

5. Konserveringsrapport

Konserveringsrapport

Sakord: Dolk av järn

Uppdragsgivare: Kulturen

Fyndnr: 99370:1

Fastighet: Kv. Gylleholm 15, Lilla Råby

Datum: 2022-12-19

Projektledare: Imelda Fridén

Konservator: Maria Jensen

Beskrivning:

99370:1 Dolk med rester av mineraliserat träskäft. Fint bevarad originalyta men med flera stora och små korrosionsblåsor längs kanterna på eggen och rygg. Knivbladet har en gedigen metallisk järnkärna bevarad. Enstaka inslag av gropkorrosion förekommer.

Åtgärd: Korrosionsprodukter togs bort mekaniskt genom blästring med glaspärlor.

- 2022-08-15 Start av urlakning i alkalisk sulfitlösnings. Järnet urlakas i 3 månader och urlakningsvätskan byttes varannan vecka, totalt 6 gånger, pH 14 vid sista byte.
- 2022-11-07 Urlakningen avslutades. Sköljning i dejoniserat vatten påbörjades därefter för att avlägsna rester av urlakningsvätskan. Byttes dagligen tills neutral pH uppnåts (5-7).
- 2022-11-18 Då vattnets pH låg stabilt påbörjades torkning i ugn vid 100°C.
- 2022-11-21 Torkningen i ugn avslutades och föremålet flyttades över till klimatskåp vid 20°C och max 20% RH.
- 2022-11-24 Föremålet efterblästrades lätt. Sprickor och lossnande fragment säkrades och förstärktes med cyanoakrylat/paraloid B72.
- 2022-12-05 Järnet penslades med korrosionsinhibitor Dinitrolpasta. Dinitrolpastan lämnades att lufttorka i klimatskåp med max 20% rh.
- 2022-12-19 Ytskyddades genom att nedsänkas i smält mikrokristallint vax (100°C).

Produktbeskrivelse:

Alkalisk sulfit: 20 g natriumhydroxid, 63 g natriumsulfid, 1 l avjoniserat vatten.

Blästermedel: Finblästring; Glaspärlor, (0,053-0,1mm).

Cyanoakrylat: Poly (alkyl cyanoakrylat). Alkylgruppen kan vara metyl, etyl eller butyl.

Paraloid B72: Etyl methacrylat/ methacrylat (EMA/MA 70/30)

Dinitrol: Korrosionsinhibitor

Cosmoloid H80: Mikrokristallint vax.

Dokumentation:

Arbetsfotografier tagna före och efter konservering.

Fotografi före konservering, KM99370:1

Fotografi efter konservering, KM99370:1

2022

- 2022:31 Flyinge kungsgård brandtornet, Flyinge 22:40, Lunds kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2022. Carita Melchert.
- 2022:32 Eldarehuset – en del av Stenskogen, Höör Maglasäte 13:3, Höörs kommun, Skåne län. Förstudie 2022. Aja Guldåker och Lena Hector.
- 2022:33 Kv Sankt Thomas 32. RAÄ Lund 73:1, L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2022. Kristoffer Brink.
- 2022:34 Kv Katedralskolan 8. RAÄ Lund 73:1, L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2022. Kristoffer Brink.
- 2022:35 Värby 40:1. RAÄ Bara 46:1, L1990:9809. Värby bytomt, Bara socken, Svedala kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning, schaktningsövervakning och kontroll 2019. Linda Billström & Aja Guldåker.
- 2022:36 Blåherremölla 1:2. Kristianstads kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2022. Carita Melchert.
- 2022:37 Flyinge 22:44, Lunds kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2022. Carita Melchert.
- 2022:38 Flyinge 22:50, Flyinge Kungsgård Personalbostad 10, Flyinge, Lunds kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan. Carita Melchert.
- 2022:39 Stadsparken, Lund. Fornlämning 73:1/L1988:5459. Innerstaden 2:1, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2019. Imelda Bakunic Fridén.
- 2022:40 Kv Sankt Märten 2, 27 och 28. Fornlämning RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne. Arkeologisk schaktningsövervakning 2019. Imelda Bakunic Fridén
- 2022:41 Kv Själabodarna 15 & 16, RAÄ Lund 73:1, L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2022. Kristoffer Brink.
- 2022:42 Kv Domkyrkan 1, RAÄ Lund 73:1/L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2020–2021. Adam Hultberg & Mattias Karlsson.
- 2022:43 Kv Grynmalren 37, RAÄ Lund 73:1/L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning Geoteknik. Aja Guldåker.
- 2022:44 Östra kyrkogården, Malmö stad, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2022. Carita Melchert.
- 2022:45 Västerstads kyrka, Hörby kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2022. Carita Melchert.
- 2022:46 Kv Gylleholm 15, Lilla Råby. Fornlämning RAÄ Lund 175:1/L1988:5060. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2022. Imelda Bakunic Fridén